

ÉLETPÁLYA- ÉPÍTÉS

KOMPETENCIATERÜLET „B”

MATEMATIKA
TANÁRI ÚTMUTATÓ

1. évfolyam

Magyarország célba ér

A kiadvány a Nemzeti Fejlesztési Terv Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program 3.1.1. központi program (Pedagógusok és oktatási szakértők felkészítése a kompetencia alapú képzés és oktatás feladataira) keretében készült.

Szakmai vezetők

Pála Károly szakmai igazgató
Puskás Aurél fejlesztési igazgatóhelyettes
Rápli Györgyi, a programfejlesztési központ vezetője

Fejlesztési programvezető

Farkas László

Szakmai bizottság

Dr. Klein Sándor elnök
Dr. Balogh Andrásné
Dr. Krisztián Béla
Sum István
Dr. Szenes György

Alkotószerkesztők

Bartha Júlia
Székely Balázsné

Szakmai lektor

Kézy Ágnes

Fejlesztők

Demeter József
Kabódi Katalin
Molnár Mária
Németh Emerita
Zsadányi Viktorné

©Alkotószerkesztő

A kiadvány ingyenes, kizárólag zárt körben, az NFT HEFOP 3.1-es és 2.1-es intézkedés pályázati komponensében nyertes intézmények körében használható fel. Kereskedelmi forgalomba nem kerülhet. Másolása, terjesztése szigorúan tilos!

Kiadja a sulinoVA Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht.
1134 Budapest, Váci út 37.

A kiadásért felel: Pála Károly ügyvezető igazgató

TARTALOM

- I.B.1.1.2. KISEBB? NAGYOBB?
- I.B.1.1.4. MÉRÜNK
- I.B.1.1.5. ADD TOVÁBB!
- I.B.1.3.2. „SZÉL FÚJJA PÁNTLIKÁMAT...”
- I.B.2.1.1. MERRE MENJEK?
- I.B.2.1.2. IRÁNY AZ ISKOLÁBA!
- I.B.2.2.2. GÉPJÁTÉK
- I.B.3.1.2. DÍSZÍTÜNK!
- I.B.3.3.2. HOL A TOJÁS, PIROS TOJÁS?
- I.B.4.1.1. LÉGY SZEMFÜLES
- I.B.4.1.2. BÚJÓCSKA A BAROMFIUDVARBAN
- I.B.4.2.5. MÉRÜNK
- I.B.5.2. TE HOGY JELÖLNÉD?
- I.B.6.2.2. ÉRZED?
- I.B.6.3.3. DÍSZÍTŐ MOTÍVUMOK
- I.B.6.4.2. SZŐNYEGVÁSÁR
- I.B.6.5.2. PIROSKA ÚTJA
- I.B.8. ESTE JÓ...

MILYEN VAGYOK? – ISMERKEDÜNK MAGUNKKAL, EGYMÁSSAL 2.

KISEBB? NAGYOBB?

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A mérés előkészítése saját és társai külső tulajdonságainak összehasonlítása révén
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	6-7 év (1. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	Megelőző modul: – Követő modul: –
Modulkapcsolódási pontok	Tágabb környezetben Műveltségterületen/tantárgyon belül: Matematika Gondolkodás Műveltségterületen/tantárgyon kívül: Ember a természetben Szűkebb környezetben Programtanterven belül: <i>Milyen vagyok? – Ismerkedünk magunkkal, egymással 2.</i>
A képességfejlesztés fókuszja	Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés; különbözőségek, azonosságok tudatosítása, megállapítása, jelölés. Reális és pozitív énkép Kooperativitás Hatékony kommunikáció

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A modul a tanuló és társai viszonyában összehasonlítással készíti elő a későbbi konkrét mérési tevékenységet. Adjunk minél nagyobb szabadságot a gyerekeknek a feldolgozás során. Így szerez tapasztalatot saját magáról. Azonosságokat és különbözőségeket fedez fel. Később, a konkrét méréseknél visszatérhetünk az itt tapasztaltakra.

MODULVÁZLAT

Feladatfeldolgozás 15 perc

A Tevékenység

Tanári instrukciók

Összehasonlítás

Mielőtt elkezdenék a feladatlapon a munkát, kérjük meg őket, hogy csukják be a szemüket.

Most kérdezzük meg, hogy meg tudnák-e mondani, ki magasabb, és ki alacsonyabb tőlük az osztályban. Gondolják végig magukban, de ne mondják ki!

Miután kinyitották a szemüket, beszéljék meg, mi az, ami segített ennek eldöntésében. (A tornasor.)

Hogyan állapítottuk meg, hogy kinek hol a helye a tornasorban? (Összehasonlítottuk a gyerekek magasságát.)

Ellenőrizzük, hogy jól emlékeztek-e, hogy ki, kik állnak előttük, és kik állnak mögöttük a sorban.

Kinek volt a legnehezebb, legkönnyebb a dolga?

(A legnehezebb annak, aki a sor közepe táján áll. A legkönnyebb azoknak, akik az elején vagy a végén állnak.)

A következőkben más szempont szerint fogjuk összehasonlítani magunkat másokkal, először mindenki a padtársával.

Nézzük meg közösen, mik ezek. Értelmezzük az első táblázatot!

A táblázat kitöltése során segítsük azokat, akiknek gondot jelentett az értelmezés.

Miután mindenki elkészült az összehasonlítással, értelmezzük a második táblázatot is. Aki tudja, leírhatja a nevét, ha nem, rajzolja le az óvodai jelét. Kérjük meg a gyerekeket, hogy próbáljanak mindegyik állításra egy másik gyereket találni.

Kiemelt készségek, képességek

Reális és pozitív énkép
Kooperativitás
Hatékony kommunikáció

Célcsoport/A differenciálás lehetőségei

-

Munkaforma

Páros

Módszerek

Cselekedtetés

Eszközök

1-2. gyűjtemény

1. GYŰJTEMÉNY

Tedd ki a $<$, $>$, $=$, jelet! Először becsülj, utána méréssel ellenőrizd becslése-det!

Én	Becslés	Mérés
Kéz		
Láb		
Magasság		

Padtársam	Becslés	Mérés
Kéz		
Láb		
Magasság		

2. GYŰJTEMÉNY

Keress olyat, akinek a tiédnél:

	Név / óvodai jel
láb $<$	
láb $>$	
láb $=$	
kéz $<$	
kéz $>$	
kéz $=$	

MÉRÜNK

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A becslés és mérés képességének fejlesztése gyakorlati tapasztalatszerzés alapján. Az összehasonlító, megkülönböztető képesség alakítása mennyiségek tevékenységgel történő rendezése útján.
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	6-7 év (1. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	Megelőző modul: - Követő modul: -
Modulkapcsolódási pontok	Tantervi kapcsolódás: <i>Mit tudok?</i> NAT szerinti kapcsolódás: Matematika Tapasztalatszerzés; a tapasztalatok tudatosítása, közlése, jelölése, ezek értelmezése, visszaolvasása Tájékozódás a világ mennyiségi viszonyaiban
A képességfejlesztés fókusza	Finommotoros mozgáskoordinációk: apró tárgyak rakkosztatása Tárgyak, személyek, alakzatok, jelenségek, összességek összehasonlítása mennyiségi tulajdonságaik (hosszúság, űrtartalom, darabszám) szerint; becslés; mennyiségek fogalmának alapozása A mennyiségi jellemzők kifejezése számokkal; a számok értelmezése a valóság mennyiségeivel. Például mérőszám és darabszám (halmaz számossága) Önmeghatározás Stratégiaalkotás Stratégia-megvalósítás

MODULVÁZLAT

1. feladat feldolgozása 7 perc

A Tevékenység

Tanári instrukciók

Ki mekkorát ugrik? - Hosszúságmérés

A feladat ismertetése:

- Vajon ki tud távolabbra ugrani helyből?

Szervezési feladatok: adjon két kb. 1,5 méteres hosszúságú madzagot, valamint egy kb. 20 centiméteres piros és egy ugyanekkora kék színű hímzőfonal darabot minden gyermeknek. Krétával jelölje meg a padlón az ugrás kezdőpontját.

Becslés:

- A megrajzolt vonal mögé kell állnotok, majd onnan a lehető legnagyobb távolságra kell ugrani páros lábbal. Ugrás után maradjatok a helyeteken!

Először mindenki becsülje meg, hogy szerinte ő mekkora távolságra tud elugrani. Ezt a távolságot jelölje meg a kék színű fonál madzagra kötözésével.

Mérés:

- A megrajzolt vonal mögé kell állnotok, majd onnan a lehető legnagyobb távolságra kell ugrani páros lábbal. Ugrás után maradjatok a helyeteken! A madzag egyik végét fogjátok oda a cipőtök sarkához, a társatok pedig feszítse ki a madzagot. Ahol a vonal keresztezi a zsinórt, oda kösse a piros színű fonalat! Először mindenki becsülje meg, hogy szerinte ő mekkora távolságra tud elugrani. Ezt a távolságot jelölje meg a kék színű fonál madzagra kötözésével.
- Végezzétek el a mérést a megbeszélte módon mindketten!

Hasonlítsátok össze a párotokkal a kapott eredményt! Kinek a becslése volt pontosabb? Ki tévedett a legnagyobbat és ki a legkisebbet?

Kiemelt készségek, képességek

Információszerzés
Információfeldolgozás
Eszközhasználat
Lényegkiemelés
Ok-okozati összefüggés
Rendszerezés

Célcsoport/A differenciálás lehetőségei

–

Munkaforma

Páros

Módszerek

Becslés

Mérés

Összehasonlítás

Eszközök

Személyenként madzag, két színű jelölő zsinór

2. feladat feldolgozása 8 perc

A	Tevékenység	Mennyit markolsz? - Úrtartalom mérése
	Tanári instrukciók	<p>Szervezési feladatok: Tanulónként kb. félbögrényi bab kiosztása egy-egy nylon- tasakban, 4-5 db kisméretű műanyagpohár.</p> <p>A feladat ismertetése:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ki tud többet markolni? • Nézzétek meg a nyitott tenyereket, hasonlítsátok össze a párotokéval. Szerintetek melyikötöké nagyobb? • Vegyetek ki egy markolással annyi babot, amennyit csak bírtok, majd helyezétek magatok elé a padra! • Kezdjétek el számolni a babszemeket. Amikor tíz babszemhez értek, akkor azt tegyétek bele egy pohárkába. A maradékot hagyjátok a padon! <p>Kinek lett több pohárkája? Ha azonos számú pohárka van előttetek, akkor számoljátok meg a maradékot is. Akinél több a maradék, annak a marka nagyobb.</p>
	Kiemelt készségek, képességek	<p>Információszerzés Információfeldolgozás Eszközhasználat Lényegkiemelés Ok-okozati összefüggés Rendszerezés</p>
	Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	–
	Munkaforma	Egyéni
	Módszerek	<p>Becslés Mérés Összehasonlítás</p>
	Eszközök	Személyenként fél bögre bab, 4-5 műanyagpohár

MILYENEK VAGYUNK? - ISMERKEDÜNK MAGUNKKAL,
EGYMÁSSAL 5.

ADD TOVÁBB!

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A motoros emlékezés fejlesztése mozgássor segítségével
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	6-7 év (1. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	Megelőző modul: - Követő modul: -
Modulkapcsolódási pontok	<p>Tágabb környezetben Műveltségterületen/tantárgyon belül: Matematika Megismerés: - tapasztalatszerzés; a tapasztalatok tudatosítása, közlése, rögzítése, jelölése, ezek értelmezése, visszaolvasása - emlékezés</p> <p>Műveltségterületen/tantárgyon kívül: Ember és társadalom</p> <p>Szűkebb környezetben Programtanterven belül: <i>Milyenek vagyunk? – Ismerkedünk magunkkal, egymással 5.</i></p>
A képességfejlesztés fókusza	<p>Az észlelés pontosságának fokozása Motoros emlékezés (tájékozódás mozgások felidézésével; összefüggésekre való emlékezés) Önmotiválás Szerepvállalás Hatékony kommunikáció</p>

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A „Hogy volt az elején” játék megbeszélése alatt ügyeljünk arra, hogy ne adjunk alkalmat a „bűnbakkeresésre”! Fontos, hogy oldott légkörben folyjék a játék, mégis a játékosok próbálják minél pontosabban továbbadni a látottakat. A játékot több alkalommal is játszhatjuk, hiszen eljátszandó szituációkból akad bőven.

TÁMOGATÓ RENDSZER

Felhasznált objektumok

Játékkönyv, szerkesztette: Kaposi László, Marczibányi Téri Művelődési Központ, Kerekasztal Színházi Nevelési Központ, 1993.

MODULVÁZLAT

Feladatfeldolgozás 15 perc

A Tevékenység

Tanári instrukciók

Adj hozzá egy mozdulatot!

Ismertetjük a játékot.

Körbe állítjuk a gyerekeket. Felhívjuk a figyelmüket, hogy nagyon kell figyelniük egymásra, már az első pillanattól fogva.

Kezdjük el mi magunk a mozdulatsort. Az első alkalommal megegyezhetünk egy konkrét tevékenységben, pl. reggeli ébredés, fogmosás. Hívjuk fel a gyerekek figyelmét, hogy nem mozdulatsort, hanem egy mozdulatot kell csak egy gyereknek hozzátenni az előzőekhez!

Ha valaki elfelejtené, mi következik, az előtte lévők közül valaki beállhat elé, és lejátszhatja helyette, vele. Az új mozdulatot ilyenkor is az teszi hozzá, akihez eredetileg is jutott.

Próbáljuk meg együtt lejátszani a teljes mozdulatsort. Néhány tanuló egyedül is megpróbálkozhat.

A játék végén beszéljük meg, mi nehezítette, vagy könnyítette a mozdulatok visszajátszását.

Ha túl nagy létszámú a csoport, megpróbálkozhatunk két csoportban is, ha úgy érezzük, hogy „magukra hagyhatjuk” őket.

Kiemelt készségek, képességek

Önmotiválás
Szerepvállalás

Célcsoport/A differenciálás lehetőségei

-

Munkaforma

Frontális

Módszerek

Játék

Eszközök

1. gyűjtemény

1. GYŰJTEMÉNY

Adj hozzá egy mozdulatot!

Játékleírás

Körben állunk. A játék vezetője egy egyszerű mozdulattal kezd, például megérinti az orrát. A mellette álló játékos megismétli ezt a mozdulatot, majd hozzátesz egy másikat. Tehát ő is megérinti az orrát, majd mondjuk, megvakarja a fejét. A harmadik megismétli az első két mozdulatot, ő is hozzátesz egyet – és így tovább az összes játékosnál.

(Játékkönyv, 35. oldal.)

A	Tevékenység	Hogy volt az elején?
	Tanári instrukciók	Ismertetjük a játékot, majd két vegyes csapatot alkotunk az osztályból. Azokat, akik kimennek a teremből, kérjük meg, hogy beszéljék meg a bejövétel sorrendjét. Az osztály egyik fele kimegy a teremből. A bent maradók közül válasszunk ki valakit, aki eljátszsa a jelenetet. A többiekkel egyezzünk meg abban, hogy semmiféle jelzéssel ne segítsenek a kívül lévőknek majd a játék során. Ezután a leírás szerint folytatódik a játék. Mindenképpen legyen idő arra, hogy cseréljenek a csapatok! A játék végén adjunk alkalmat arra, hogy elmondják a játékkal kapcsolatos érzéseiket, gondolataikat.
	Kiemelt készségek, képességek	Önmotiválás Szerepvállalás Hatékony kommunikáció
	Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	–
	Munkaforma	Csoportos
	Módszerek	Drámajáték
	Eszközök	2. gyűjtemény

2. GYŰJTEMÉNY

Hogy volt az elején?

- a) A társaságot két csapatba osztjuk, majd az egyik csapat tagjai kimennek a teremből. A bent maradók megegyeznek egy mozdulatsorban (gyakori választás hétköznapi tevékenységek bemutatása, például valaki bever egy szöveget a falba, véletlenül az ujjára üt, majd bekötözi a kezét). Ezután behívunk egy játékost, és a bentiek közül valaki eljátszsa neki ezt a jelenetet. Újabb játékost hívnak be, most az első behívott játssza el a másodiknak azt, amit látott. A második behívott a harmadiknak játszik és így tovább. Az utolsó behívott már nem ismétli meg a mozdulatsort – helyette elmondja, hogy mit értett meg a játékból. Végül ismét megmutatjuk az eredeti mozdulatsort. (Ezek után – ha szükséges – felgöngyölíthetjük a történetet, megnézhetjük, hol és miként torzult az eredeti jelenet. Vigyázva tegyük ezt: nem célunk bárkit is hibáztatni.) A csapatok cseréjével folytatódik a játék.
- b) A játék szervezésbeli variációja: párokban játsszunk, az első pár rövid megbeszélés során kitalál egy rövid (lehetőleg csattanós végű) történetet. Az egymás után behívott párok feladata (a fentiekhez hasonlóan) a cselekvéssorozat pontos megfigyelése és visszajátzása. (Játékkönyv, 64. oldal.)

SZÉL FÚJJA PÁNTLIKÁMAT...

MODULLEÍRÁS

A modul célja	Tájékozódás a világ mennyiségi viszonyaiban. Tárgyak, személyek, alakzatok, jelenségek, összességek összehasonlítása mennyiségi tulajdonságaik (magasság, szélesség, hosszúság, tömeg, úrtartalom, térfogat, darabszám) szerint; becslés; mennyiségek fogalmának alapozása
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	6-7 év (1. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	Megelőző modul: <i>Ruhakészítés, díszítés 1.</i> Követő modul: <i>Ruhakészítés, díszítés 3.</i>
Modulkapcsolódási pontok	<i>Ruhakészítés, díszítés 2.</i>
A képességfejlesztés fókuszja	Önmotiválás Összehasonlítás, sorba rendezés, szerepvállalás

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A csoport képességeinek ismeretében használhatunk 4-5-nél több pántlikát is.

Több tanulót hallgassunk meg a leghosszabb, legrövidebb stb. megneveztetésekor. Ha összekeverjük, ismét feltehetjük a kérdést, hogy: Na és most? Előbb-utóbb mindenki rájön, hogy a mennyiség változatlan marad, nem függ a sorrendtől.

A **növekvő** sorrendbe állításnál tudatosítsuk a gyerekekben, hogy mindig a **legrövidebbel** kezdjük. A **csökkenő** sorrendbe állításnál tudatosítsuk a gyerekekben, hogy mindig a **leghosszabbal** kezdjük.

Az azonos színek használata megnehezítheti az összehasonlítást. A sorszámok használata is megjelenik.

A gyerekek gondolkodását segíti, hogy folyamatos tevékenykedtetéssel végzik az összehasonlítást.

Az egyhelyben való ülés után a gyerekek megmozgatásául is alkalmazható ez az órarészlet.

MODULVÁZLAT

Ráhangelődés 1 perc

A	Tevékenység	Éneklés
	Tanári instrukciók	Énekeljék el közösen: Szél fújja pántlikámat...
	Kiemelt készségek, képességek	Tiszta intonálás
	Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Lehet körjátékként is kezelni. Esetleg más, hasonló vagy kedvenc dalt választani.
	Munkaforma	Frontális, egészscsoportos
	Módszerek	Mozgással kísért éneklés
	Eszközök	–

Tartalomfeldolgozás 15 perc

A	Tevékenység	Hosszabb, rövidebb, ugyanakkora
	Tanári instrukciók	Mutasson fel 4-5 különböző hosszúságú (legyen egyenlő hosszúságú is) és különböző színű pántlikát (színes szalagot). Kérje meg a tanulókat, hogy válasszák ki: <ul style="list-style-type: none"> • a leghosszabbat • a legrövidebbet • az egyenlő hosszúságúakat.
	Kiemelt készségek, képességek	Önmotiválás, összehasonlítás
	Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	–
	Munkaforma	Frontális
	Módszerek	Szemléltetés, tevékenykedtetés
	Eszközök	Pántlikák
B	Tevékenység	Rendezés növekvő sorba
	Tanári instrukciók	A kijelölt tanulók mindegyikének a kezébe adjon egy-egy pántlikát. Majd kérje arra a többi tanulót, hogy rendezzék a pántlikákat hosszúságuk szerint növekvő sorrendbe.
	Kiemelt készségek, képességek	Összehasonlítás, sorba rendezés Szerepvállalás
	Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	–
	Munkaforma	Frontális
	Módszerek	Szemléltetés, tevékenykedtetés
	Eszközök	Pántlikák

C	Tevékenység	Rendezés csökkenő sorba
	Tanári instrukciók	Másokat hívjon ki, keverje össze a pántlikákat, majd kérje arra a gyerekeket, hogy most hosszúságuk szerint csökkenő sorrendbe rendezzék azokat.
	Kiemelt készségek, képességek	Összehasonlítás, sorba rendezés Szerepvállalás
	Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	–
	Munkaforma	Frontális
	Módszerek	Szemléltetés, tevékenykedtetés
	Eszközök	Pántlikák
D	Tevékenység:	Azonos színek, különböző hosszúság
	Tanári instrukciók	4-5 különböző hosszúságú (legyen egyenlő hosszúságú is) de azonos színű pántlikát (színes szalagot) helyezzen a táblára. Lássa el sorszámmal el őket. Kérje meg a tanulókat, hogy válasszák ki: <ul style="list-style-type: none"> • a leghosszabbat • a legrövidebbet • az egyenlő hosszúságúakat.
	Kiemelt készségek, képességek	Önmotiválás, összehasonlítás
	Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	Lehet egyénileg is
	Munkaforma	Egyéni, frontális
	Módszerek	Szemléltetés, tevékenykedtetés
	Eszközök	Pántlikák
E	Tevékenység:	Rendezzük növekvő sorba!
	Tanári instrukciók	A kijelölt tanulók mindegyikének a kezébe adjon egy-egy pántlikát. Majd kérje arra a többi tanulót, hogy rendezzék a pántlikákat hosszúságuk szerint növekvő sorrendbe.
	Kiemelt készségek, képességek	Összehasonlítás, sorba rendezés Szerepvállalás
	Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	–
	Munkaforma	Frontális
	Módszerek	Szemléltetés, tevékenykedtetés
	Eszközök	Pántlikák

F	Tevékenység	Rendezzük csökkenő sorba!
	Tanári instrukciók	Másokat hívjon ki, keverje össze a pántlikákat, majd kérje arra a gyerekeket, hogy most hosszúságuk szerint csökkenő sorrendbe rendezzék azokat
	Kiemelt készségek, képességek	Összehasonlítás, sorba rendezés Szerepvállalás
	Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	–
	Munkaforma	Frontális
	Módszerek	Szemléltetés, tevékenykedtetés
	Eszközök	Pántlikák

MINDENNAPJAINK - ISKOLAKEZDÉS

MERRE MENJEK?

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A tájékozódási képesség fejlesztése. Biztos tájékozódás az iskolában
Időkeret	20 perc
Ajánlott korosztály	6-7 év (1. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	Megelőző modul: - Követő modul: -
Modulkapcsolódási pontok	Tágabb környezetben Műveltségterületen/tantárgyon belül: Matematika Tájékozódás térben Műveltségterületen/tantárgyon kívül: Ember és társadalom Szűkebb környezetben Programtanterven belül: <i>Mindennapjaink – Iskolakezdés 1.</i>
A képességfejlesztés fókusza	Tájékozódás (pl. az osztályban, iskolában, iskola környékén) nagytesti mozgással; mozgási memória fejlesztése Tájékozódás a külső világ tárgyai szerint; tudatosított tájékozódási pontok szerint; a tájékozódást segítő viszonyok megismerése (pl. mellett, alatt, fölött, között, előtt, mögött) Önmotiválás Kooperativitás Szerepvállalás Kötelezettségvállalás

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A modul nehézségi foka attól függ, hogy mennyi idő telt el az iskolakezdés óta. Ha az első alkalommal túl nehéznek tűnik a feladat – sokszor tévedtünk el –, ismételjük meg néhány hét múlva. Természetesen ekkor figyeljünk arra, hogy más célhelyszínt kapjanak a csoportok. A csoportok összetétele ne változzon!

MODULVÁZLAT

Feladatfeldolgozás 15 perc

A Tevékenység

Tanári instrukciók

Idegenvezetés az iskolában

Szerezzünk be alaprajzot az iskoláról. (Ilyen minden iskolának van, a tűzvédelmi előírások miatt.) Jelöljük különböző színnel a helyszíneket, amelyek szerepelni fognak a feladatban.

Kérjük meg a tanulókat, hogy csukják be a szemüket, és gondolják végig, merre jártak, miközben felfedezték az iskolát.

Alkossunk négy vegyes csoportot. A négy csoport egy-egy idegenforgalmi iroda, melynek a dolgozói arra törekcsenek, hogy a vendég mindig a lehető legegyszerűbben, és legrövidebb úton jusson el a célba.

Minden csoportnak az iskola egy másik részébe kell elkalauzolni a társait.

Ezután a csoportok a használt színeknek megfelelő számolópálcikából, színes korongokból stb. húznak. Így kijelöltük, hogy hová kell elkalauzolni a csoportoknak a többieket.

Az általuk elmondott útvonalat berajzoljuk a megfelelő színnel az alaprajzra. Kérjük meg a többi csoportot, hogy ne kommentálják az elmondottakat, majd a végén kipróbáljuk, jól vezettek-e minket.

Miután minden csoport elmondta a kijelölt helyiség megközelítését, elindulunk utunkra. Sorra végigjárjuk az elmondott útvonalakat. Természetesen mindig csak az elágazásig menjünk vissza a következő ajánlott útvonal lejárása során.

Ha eltévedünk, kérjük meg a helyszínhez tartozó csoportot, hogy kalauzoljon tovább minket.

A kirándulás végén szánjunk időt a záró beszélgetésre.

Kiemelt készségek, képességek

Önmotiválás
Kooperativitás
Szerepvállalás
Kötelezettségvállalás

Célcsoport/A differenciálás lehetőségei

A csoportalakítás során figyeljünk arra, hogy vegyes csapatokat alakítsunk.

Munkaforma

Csoportmunka

Módszerek

Cselekedtetés

Eszközök

Az iskola alaprajza

IRÁNY AZ ISKOLÁBA!

MODULLEÍRÁS

A modul célja	Síkbeli és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése. Irányok tudatosítása
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	6-7 év (1. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Tantervi kapcsolódás: <i>Mindennapjaink – Iskolakezdés 2.</i> NAT szerinti kapcsolódás: Matematika Tájékozódás a térben
A képességfejlesztés fókuszja	Tájékozódás a síkban (pl. tájékozódás a füzetben, könyvben; tájékozódás a síkban ábrázolt térben; tájékozódás szavakban megfogalmazott információk szerint) Tájékozódás a tanuló saját mozgó, forgó testének aktuális helyzetéhez képest (pl. a bal, jobb szavak megjegyzése a gyerek testi dominanciája szerint, illetve dominancia hiányában saját testi jelhez kötötten) Önmeghatározás Stratégiaalkotás Stratégiamegvalósítás

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A feladat elvégzése előtt ajánlott sok olyan játékos feladatot végezni, melyek segítik a tájékozódást térben és síkban. Igyekezzen a pedagógus fokozatosan tudatosítani az irányok viszonylagosságát.

Kezdetben saját testükön végzett játékos feladatokkal tükör előtt, majd tükör nélkül, végül a társukkal szembefordulva.

A második feladatot megelőzően a gyerekek sok manipulációs iránygyakorlatot végezzenek. Pálcikával vagy gyufaszállakkal a padon rakjanak ki egyszerű alakzatokat a tanító utasítása szerint. Mikor ezeket a gyakorlatok már kellő biztonsággal végzik, csak akkor térjen át a négyzethálós feladatokra. Ezeket a feladatokat téma, aktualitás szerint a tanító szabadon variálhatja. Amikor a gyerekek már tudnak olvasni egyszerű jelöléseket, nagyszerű lehetőség differenciált munkavégzésre is az előre megbeszélte egyezményes jelek használatával négyzetrácsos hálón különböző alakzatok rajzolása. Az ábrák összetettségének növelésével, valamint az egyezményes jelek bővítésével nehezíthetjük akár egyéneként is a feladatokat.

TÁMOGATÓ RENDSZER

Fábián Imre: *Barátom a számítógép.* Az általános iskola 1. osztályos tanulói számára. Black&White Kiadó, Nyíregyháza, 1999.

MODULVÁZLAT

1. feladat feldolgozása 7 perc

A Tevékenység

Tanári instrukciók

Keresztül-kasul

A játék bemutatása előtt osszon szét a gyermekek között piros szalagokat, és kérje meg őket, hogy mindenki kösse a bal csuklójára.

Ismertesse a játékot: a párok olyan utasításokat adnak egymásnak fölváltva, amelyeket nem saját magukon, hanem a szemben álló társukon kell elvégezniük.

A játék bemutatása egy tanuló segítségével történjen.

Kezdetben adjon egyszerű utasításokat a tanulónak. (Például: érintsd meg jobb kézzel a bal vállamat!) A bemutatás során hívja fel a figyelmet a piros szalaggal jelölt bal „oldal” viszonylagosságára.

A gyerekeket állítsa két sorba egymással szembe, párokat kialakítva. Amikor a feladatot minden gyermek megértette, végezzenek együtt egy próbajátékot. Ha van olyan gyermek, aki még bizonytalankodik, nyújtson egyéni segítséget. Ha az érdeklődés lankadni kezd, humoros utasításokkal.

Kiemelt készségek, képességek

Információszerzés
Információfeldolgozás
Lényegkiemelés
Ok-okozati összefüggés
Térbeli tájékozódás
Lateralitás és testsémafejlés

Célcsoport/A differenciálás lehetőségei

Egyéni képességek szerint

Munkaforma

Páros

Módszerek

Játék

Eszközök

Szalagok

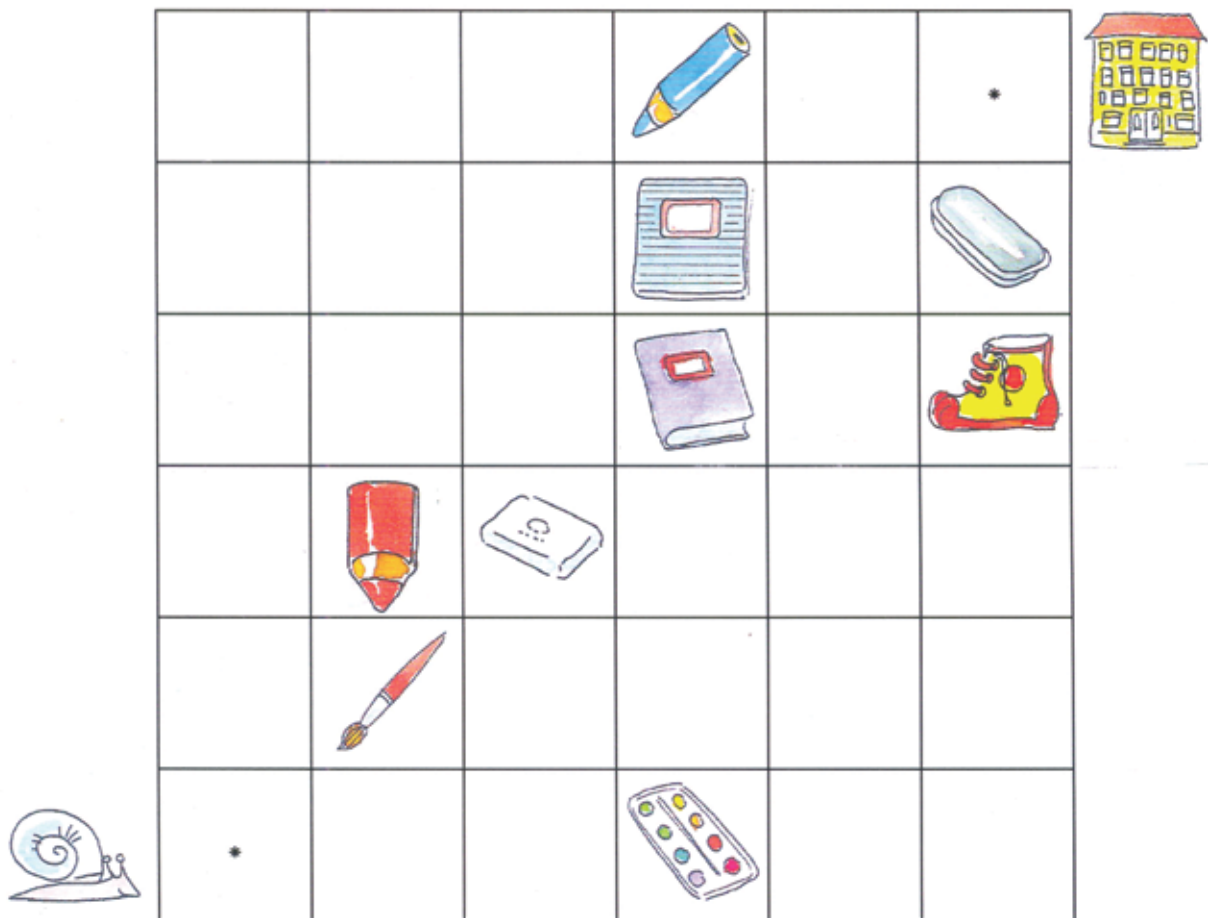
2. feladat feldolgozása 8 perc

A	<p>Tevékenység</p> <p>Tanári instrukciók</p>	<p>Irányok gyakorlása négyzetrácsos hálón</p> <p>A játék bemutatása előtt osszon szét a gyermekek között piros szalagokat, és kérje meg őket, hogy mindenki kösse a bal csuklójára.</p> <p>Ismertesse a játékot: a párok olyan utasításokat adnak egymásnak fölváltva, amelyeket nem saját magukon, hanem a szemben álló társukon kell elvégezniük.</p> <p>A játék bemutatása egy tanuló segítségével történjen. Kezdetben adjon egyszerű utasításokat a tanulónak. (Például: érintsd meg jobb kézzel a bal vállamat!) A bemutatás során hívja fel a figyelmet a piros szalaggal jelölt bal „oldal” viszonylagosságára.</p> <p>A gyerekeket állítsa két sorba egymással szembe, párokat kialakítva. Amikor a feladatot minden gyermek megértette, végezzenek együtt egy próbajátékot. Ha van olyan gyermek, aki még bizonytalankodik, nyújtson egyéni segítséget. Ha az érdeklődés lankadni kezd, humoros utasításokkal.</p>
	Kiemelt készségek, képességek	<p>Információszerzés</p> <p>Információfeldolgozás</p> <p>Lényegkiemelés</p> <p>Ok-okozati összefüggés</p> <p>Térbeli tájékozódás</p> <p>Laterális és testsémafejlesztés</p>
	Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	<p>Egyéni képességek szerint</p>
	Munkaforma	<p>Páros</p>
	Módszerek	<p>Játék</p>
	Eszközök	<p>Szalagok</p>

MUNKAFÜZET

1. FELADAT

Az utasításokat követve lépkedj a feladatban!
Megtudod mit felejtett otthon Csigabiga.

1. Lépj jobbra 3-at!
2. Lépj fölfelé 1-et!
3. Lépj balra 2-t!
4. Lépj fölfelé 1-et!
5. Lépj jobbra 1-et!
6. Lépj jobbra 1-et!

7. Lépj fölfelé 1-et!
8. Lépj jobbra 2-t!
9. Lépj fölfelé 1-et!
10. Lépj balra 2-t!
11. Lépj fölfelé 1-et!
12. Lépj jobbra 2-t!

GÉPJÁTÉK

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A megfigyelőképesség fejlesztése. A szám- és művelet-fogalom alakítása tapasztalati úton a 10-es számkörben
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	6-7 év (1. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Tantervi kapcsolódás: <i>Mindennapjaink – Az iskola hagyományai 2.</i> NAT szerinti kapcsolódás: Matematika Gondolkodás
A képességfejlesztés fókusza	Összehasonlítás, megkülönböztetés; különbözőségek, azonosságok tudatosítása, megállapítása Sorozatok létrehozása (folytatása, kiegészítése) valamely szubjektív vagy objektív tulajdonság tudatosítására és a sorba rendezett elemek jellemzésére Oksági kapcsolatok keresése Önmeghatározás Önbemutató Stratégiaalkotás Stratégiamegvalósítás

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

Ez a matematika modul a *Mindennapjaink – Az iskola hagyományai 2.* című modulhoz kapcsolódik. Ajánlatos akkor elvégezni, miután már sikerült zsetonokat gyűjteniük a gyerekeknek. A modul feladatai logikai feladatok, amelyeket bármely órán lehet alkalmazni, akár „kikapcsolódásként” is.

MODULVÁZLAT

Feladatfeldolgozás 15 perc

A Tevékenység

Tanári instrukciók

Mi történik a gépben?

Alakítson ki 4 fős csoportot képesség alapján.

Helyezze el a gép rajzát a táblán (1. feladat)

Ismertesse a feladatot:

Beledobja a gépbe a zsetonokat, ami valamilyen szabály alapján küldi a választ.

A feladat az, hogy ki kell találni a szabályt, amit a gép alkalmaz, és annak alapján kell folytatni a feladatot.

A feladatokat egyenként vetítse ki fóliáról.

Az adott feladat táblázata alapján a padon rakják ki a korongokat. A megoldási lehetőségeket pedig a padon kikísérletezhetik.

A feladatok ellenőrzését közösen végezzék.

A fólián a megoldást ellenőrzéskor jelöli, vagy előre ott-hon elvégzi.

Kiemelt készségek, képességek

Önkontroll

Kötelezettségvállalás

Információszerzés

Információfeldolgozás

Célcsoport /A differenciálás lehetőségei

Egyéni képességek szerint

Munkaforma

Csoportos

Módszerek

Megfigyelés

Összehasonlítás

Kiegészítés

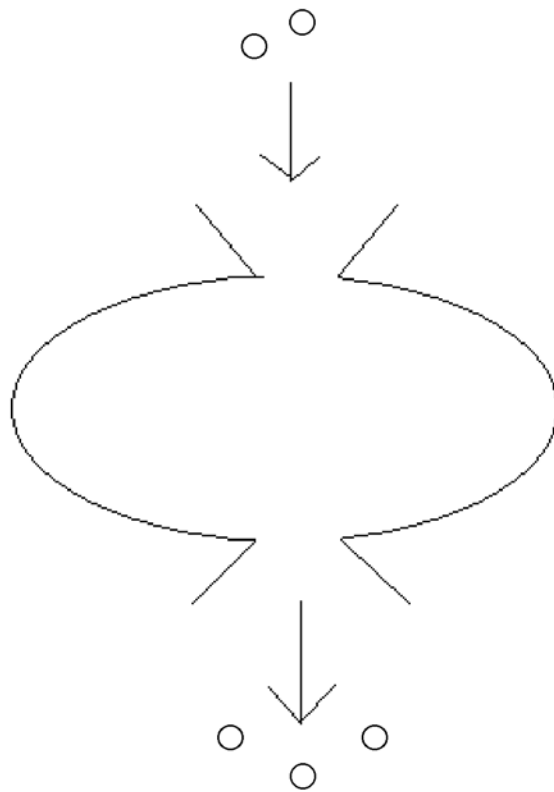
Eszközök

1. feladat, 1. gyűjtemény

MUNKAFÜZET

1. FELADAT (I. B.2.2.2. MELLÉKLET)

Mi a szabály?

a)

b)

c)

○		○ ○ ○	○ ○ ○ ○		
○ ○	○ ○ ○				

1. GYŰJTEMÉNY

A feladatok magyarázata:

- a) A gépbe bedobunk 2 zsetont, kiad 3-at. Bedobunk 3-at, kiad 4-et. Össze kell hasonlítani a bedobott zsetonok számát is, majd a kapott válaszokat is. A sorozat szabálya: mindig eggyel több zsetont ad ki.
- b) Az első feladat fordítottja. Mindig eggyel kevesebb zsetont kapunk.
- c) újra fontos megfigyeltetni a bedobott, illetve a kapott zsetonok számát, ezeket pedig összehasonlítani. A sorozat szabálya: növekvő sorrendben kell bedobálni a zsetonokat, és a gép mindig eggyel többet ad ki.

DÍSZÍTÜNK!

MODULLEÍRÁS

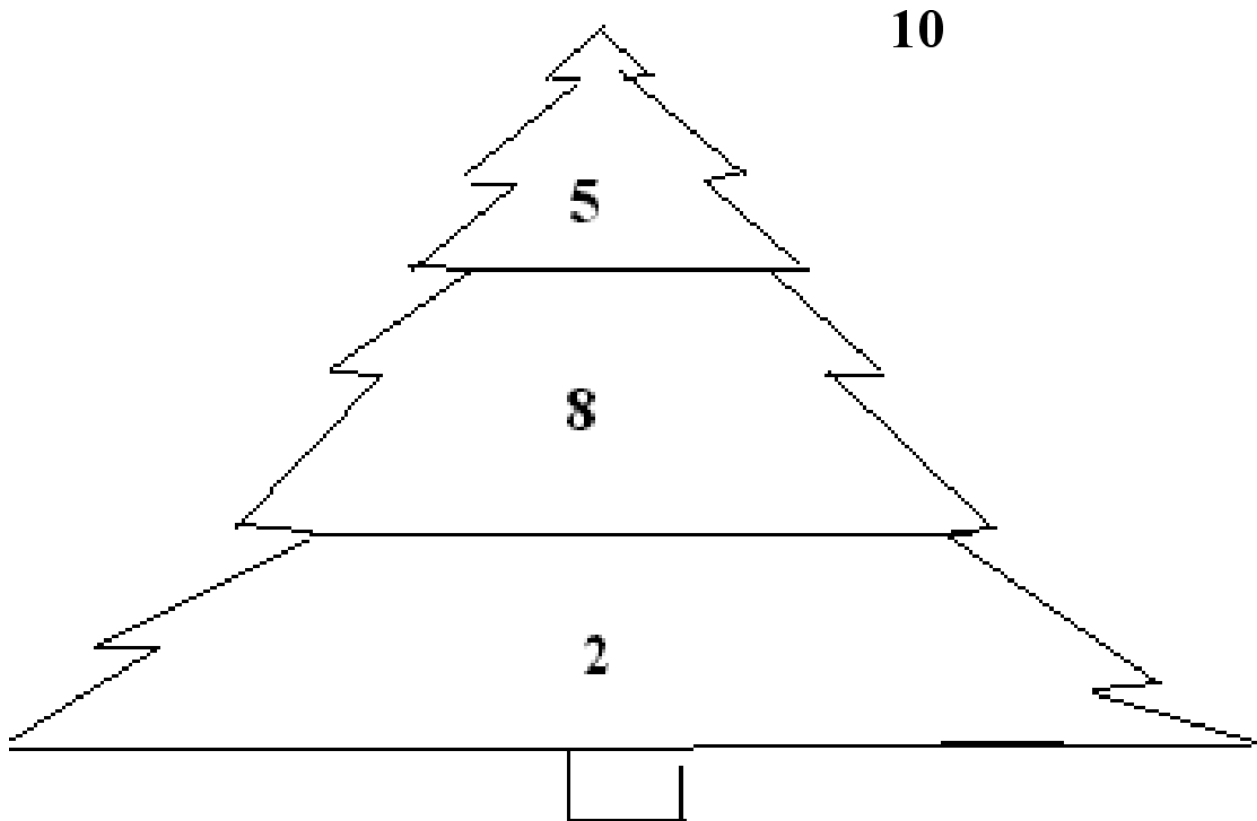
A modul célja	A gondolkodás fejlesztése. A számok összeg- és különbségalakjainak gyakorlása.
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	6-7 év (1. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Tantervi kapcsolódás: Karácsonyi előkészületek NAT szerinti kapcsolódás: Matematika Ismeretek alkalmazása
A képességfejlesztés fókuszja	Friss vagy felfrissített ismeretek, információk, felismerések közvetlen alkalmazása egyszerű utasítás végrehajtásában, döntésben Önmeghatározás Stratégiaalkotás Stratégiamegvalósítás

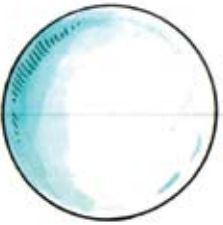

MUNKAFÜZET

1. FELADAT

Díszítsd fel a fenyőfát!

		
8 $3 + 2 =$ $4 + 1 =$ $6 + 2 =$ $10 - 2 =$ $9 - 1 =$ $6 - 4 =$ $2 + 0 =$	5 $1 + 1 + 6 =$ $4 + 4 =$ $2 + 6 =$ $5 - 3 =$ $8 - 6 =$ $10 - 8 =$	$1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 2 =$ $3 - 1 =$ $9 - 7 =$ $2 - 0 =$ $4 - 2 =$ 2

HOL A TOJÁS, PIROS TOJÁS?

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A reproduktív, problémamegoldó, alkotó gondolkodás-mód
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	6-7 év (1. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	Megelőző modul: Követő modul:
Modulkapcsolódási pontok	Tantervi kapcsolódás: Húsvéti meglepetések készítése NAT szerinti kapcsolódás: Matematika Gondolkodás
A képességfejlesztés fókuszja	Algoritmus követése, értelmezése, készítése Sorba rendezés. Sorozatok létrehozása (folytatása, kiegészítése) valamely szubjektív vagy objektív tulajdonság tudatosítására és a sorba rendezett elemek jellemzésére Önmeghatározás Stratégiaalkotás Stratégiamegvalósítás

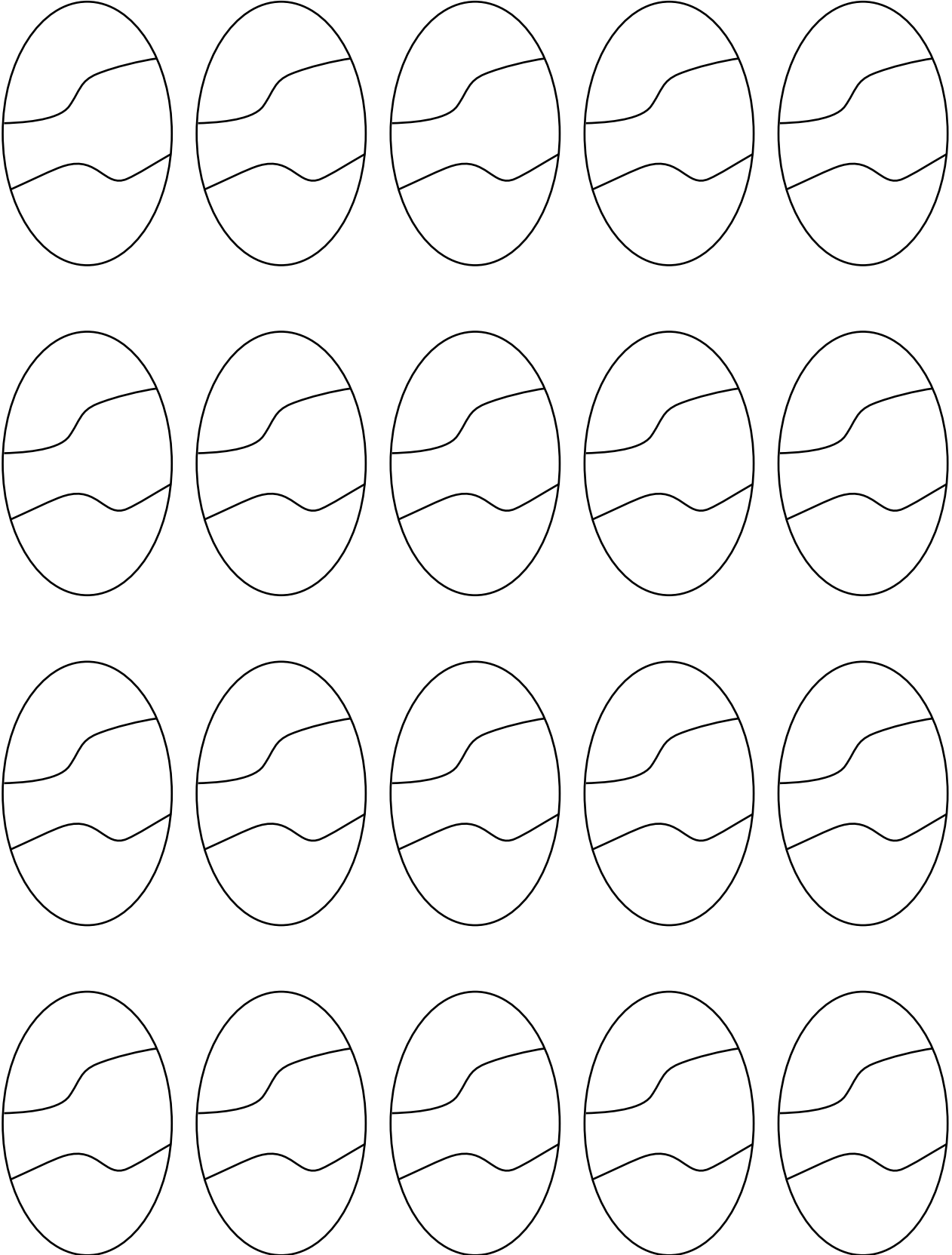
MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

Mindkét feladatot nehezíthetjük a csíkok, illetve golyók számának növelésével, vagy egy-egy új szín hozzáadásával. A jobb képességű tanulókkal érdemes differenciált formában megoldatni ezeket a feladatokat is, majd összehasonlíttatni az első feladat eredményeivel.

MUNKAFÜZET**1. FELADAT**

Színezzétek ki a tojásokat úgy, hogy ne legyenek egyformák!

1. GYŰJTEMÉNY

a) A három csík azt is jelenti, hogy szomszédos csíknak nem választhatjuk ugyanazt a színt. Tehát az alsó csík megfestéséhez háromféle választásunk van, bármelyik esetben kétféle színűre festhetjük a második csíkot, s bármilyen a középső csík színe, a másik két szín szerepelhet a felső csík színeként. Ez $3 \times 2 \times 1 = 12$ lehetőség összesen.

b) A golyók lehetséges sorrendjei:

P	P	K	K	S	S
K	S	S	P	P	K
S	K	P	S	K	P

Ez $3 \times 2 \times 1 = 6$ lehetőség összesen

LÉGY SZEMFÜLES!

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A képzelet és a logikai készség, előregondolkodás fejlesztése
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	6-7. év (1. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Tantervi kapcsolódás: - NAT szerinti kapcsolódás: Matematika Problémakezelés és megoldás
A képességfejlesztés fókuszja	Szituációban megfogalmazott probléma megértése; a megértést segítő eszközök alkalmazása Stratégiaalkotás Stratégiamegvalósítás

MODULVÁZLAT

Logikai játék 15 perc

A Tevékenység

Tanári instrukciók

Korongozós

A játékot párban játsszák a gyerekek. A játék eszközigénye: páronként 11 számolókorong.

A korongokat piros felükkel felfelé sorba vagy körbe állítják a párok a padjukon.

A két játékos felváltva lép, és egy lépésben megfordít vagy egy piros vagy két egymással szomszédos szinten piros korongot, hogy azok kék oldala legyen felül.

A játék akkor ér véget, ha mindegyik korongnak a kék oldala van felül.

Hagyjuk a gyerekeket, hogy tapasztalatot szerezzenek ebben a játékban, és el tudják dönteni, ki tudják gondolni hogyan is érdemes a korongokat megfordítani. Kinek van több esélye, annak, aki először lép? Vagy, aki másodiknak? Milyen stratégiát kell követni? Tanulóinknak adjunk időt, hogy szóban is megfogalmazhassák tapasztalataikat és élményeiket.

Tegyük lehetővé, hogy tanulóink 12 koronggal is kipróbálhassák a játékot.

Kiemelt készségek, képességek

Önmotiválás

Információfeldolgozás

Rendszerezés

Ok-okozati összefüggés

Célcsoport/A differenciálás lehetőségei

–

Munkaforma

Páros

Módszerek

Játék, megbeszélés

Eszközök

Számolókorongok

BÚJÓCSKA A BAROMFIUDVARBAN

MODULLEÍRÁS

A modul célja	Lényegkiemelő és problémamegoldó képesség formálása matematikai problémák ábrázolásával
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	6-7 év (1. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	Megelőző modul: Követő modul:
Modulkapcsolódási pontok	Tantervi kapcsolódás: <i>Ismerem, megalkotom</i> NAT szerinti kapcsolódás: Matematika Tapasztalatszerzés; a tapasztalatok tudatosítása, közlése, rögzítése, jelölése, ezek értelmezése, visszaolvasása
A képességfejlesztés fókusza	A megfigyelőképesség fejlesztése konkrét tevékenység útján. A szám- és műveletfogalom tapasztalati úton való alakítása a 20-as számkörben. A valóság és a matematika elemi kapcsolatainak felismerése. Lényegkiemelő és problémamegoldó képesség formálása matematikai problémák ábrázolásával, szöveges feladatok megfogalmazásával. Stratégiaalkotás Stratégiamegvalósítás

MODULVÁZLAT

A feladat feldolgozása

A Tevékenység

Tanári instrukciók

Szöveges feladat megoldása

Megelőző szervezési feladat: pálcikák és színes korongok előkészítése a padokra.

A feladat ismertetése:

- Egy baromfiudvaron tyúkokat és nyuszikat láttam. 7 fejet és 20 lábat számoltam meg. Mit gondoltok? Hány nyuszi és hány tyúk van az udvaron?
  - a) Próbálgatás. Kezdje el táblánál a próbálgatást, amit a gyerekek folytatnak a padjukon rakosgatással addig, amíg a helyes megoldást meg nem találják.
  - b) Hogyan lehetett volna egyszerűbben megoldani a feladatot? (1. gyűjtemény: Mutassa be a feladat menetét a táblánál.)
  - c) Most csak öt fejet és 14 lábat látok az udvaron. Mondjátok meg, hány nyuszi és hány tyúk van az udvaron? Dolgozzatok az előző megoldás szerint.

Kiemelt készségek, képességek

Információszerzés
Információfeldolgozás
Lényegkiemelés
Ok-okozati összefüggés

Célcsoport /A differenciálás lehetőségei

Egyéni képességek szerint

Munkaforma

Egyéni

Módszerek

Szemléltetés
Magyarázat
Manuális tevékenység

Eszközök

Pálcikák, színes korongok

1. GYŰJTEMÉNY

Tegyen ki 7 korongot a táblára. Számoljon ki 20 db pálcikát. A korongok alá tegyen ki két-két pálcikát (tyúkok lába), majd a maradék pálcikákat kettesével ossza szét a korongok között (nyulak lába). A négypálcikás korongok jelképezik a nyuszikat, a kétpálcikásak pedig a tyúkokat. Végül számolja meg hány „nyuszi” és hány „tyúk” van a táblán.

MÉRÜNK

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A becslés és mérés képességének fejlesztése gyakorlati tapasztalatszerzéssel
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	6-7 év (1. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	
Modulkapcsolódási pontok	Tantervi kapcsolódás: Salátakészítés NAT szerinti kapcsolódás: Matematika Tájékozódás a világ mennyiségi viszonyaiban
A képességfejlesztés fókuszja	Tárgyak, személyek, alakzatok, jelenségek, összességek összehasonlítása mennyiségi tulajdonságaik (magasság, szélesség, hosszúság, tömeg, űrtartalom, térfogat, darabszám) szerint; becslés; mennyiségek fogalmának alapozása Önmeghatározás Stratégiaalkotás Stratégiamegvalósítás

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A modul salátakészítéshez kapcsolódik, emiatt gyümölcsök mérését javasoljuk. Tekintettel arra, hogy a gyümölcsök ára magas lehet, természetesen a mérésnél különböző tárgyakkal (csonthéjas magvakkal) helyettesíthetik ezeket.

MODULVÁZLAT

A feladat feldolgozása 15 perc

A Tevékenység

Tanári instrukciók

A tömeg mérése

Alakítson ki képesség alapján párokat.

Előzetes feladat: páronként készítsen elő egy-egy vállfát. A fogas két végére (amennyiben nincs ráerősítve a két végére egy-egy kampó) rögzítsen egy azonos méretű zacskót. Biztosítson különböző gyümölcsöket.

Toljon össze négy-öt padot hosszában (oly módon, hogy az osztály elférjen körülötte), helyezze el rajtuk edényekben a gyümölcsöket.

A feladat ismertetése:

- Becslés: egy alma tömege hány cseresznyéjével azonos?
- Mérés: mérőeszköz a két kar. Az egyik gyerek kezébe almát, a másik kezébe cseresznyét helyez a társa. Addig kell pakolni a cseresznyét, amíg a másik nem mondja azt, hogy azonos tömeg van a két kezében.
- Mérés: mérőeszköz a vállfa. Egyik gyerek tartja a vállfát, a másik pedig mér: egyik zacskóban elhelyezi az almát, a másikba pedig addig pakolja a cseresznyét, amíg egyensúlyba nem kerül a vállfa.
- Nagyon fontos, hogy a becslésnél és két mérésnél azonos gyümölcsöket használják.
- Minden esetben össze kell hasonlítani a becslés és mérés eredményét.
- Ugyanezeket a műveleteket végezzék el párcserével más gyümölcsökkel (pl. körte és dió).

Ehhez hasonlóan lehet végezni további méréseket.

A párok felváltva végezzék a műveleteket.

Fontos a kooperativitás.

Figyeljenek egymásra és az eszközök használatára.

A mérések végén kérdezze meg, hogy ki mennyire tudta megközelíteni a mérések eredményét becsléssel.

Kiemelt készségek, képességek

Önkontroll
Kooperativitás
Információszerzés
Információfeldolgozás
Eszközhasználat
Analizálás
Problémamegoldás

Célcsoport/A differenciálás lehetőségei

–

Munkaforma

Páros

Módszerek

Becslés
Mérés

Eszközök

Vállfák

EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD - A BALESETEK MEGELŐZÉSE

TE HOGY JELÖLNÉD?

MODULLEÍRÁS

A modul célja	Jelölések, szimbólumok alkotása. A kreatív képességek fejlesztése
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	6-7 év (1. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	Megelőző modul: Követő modul:
Modulkapcsolódási pontok	Tágabb környezetben Műveltségterületen/tantárgyon belül: Matematika Alkotás és kreatív képességek: alkotás öntevékenyen, saját tervek szerint; alkotások adott feltételeknek megfelelően Műveltségterületen/tantárgyon kívül: Életvitel és gyakorlati ismeretek Szűkebb környezetben Programtanterven belül: Egészséges életmód - A balesetek megelőzése
A képességfejlesztés fókusza	Elnevezések, jelölések, szimbólumok alkotása (alkalmi jelölések) Kooperativitás Lényegkiemelés Absztrakció

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A modul feldolgozására csak *A balesetek megelőzése* modul feldolgozása után kerülhet sor. Hívjuk fel a figyelmüket, hogy ezek a táblák, jelek nem részletezők, de a lényegét tartalmazzák! Uthalhatunk a tankönyvben szereplő jelölésekre, vagy az útjelző táblákra.

MODULVÁZLAT

Feladat feldolgozás 15 perc

A Tevékenység

Tanári instrukciók

Felhívó jellegű tábla készítése

Ismételjük át, milyen veszélyforrások leselkednek ránk otthon és az iskolában.

Beszéljünk arról is, hogyan adják tudtunkra, ha valami veszélyes lehet számunkra.

Alkossunk négyfős vegyes csoportokat. Két-két csoport azonos feladatot kap. Így az osztály egyik fele az iskolai, a másik fele az otthoni veszélyforrásokkal foglalkozik majd.

Ismertessük a feladatot! Csoportonként találjanak ki jelölést, figyelemfelhívó táblát a veszélyes tárgyakkal, helyzetekkel kapcsolatban.

Munka közben segítsünk a csoportoknak, ha elakadtak a munkában.

Vegyük sorra az elkészült munkákat csoportosítva.

Minden csoport egyenként bemutatja a tábláját. Természetesen lesz olyan dolog, amelyre két csapat is gondolt. Emeljük ki, miben különbözik, miben hasonló a tábla, de ne állítsunk fel sorrendet a megfogalmazások között.

Ha van helyünk a teremben, egy időre kifüggeszthetjük a faliújságra, vagy az iskolában a megfelelő helyre, amire vonatkozik.

Kiemelt készségek, képességek

Kooperativitás
Lényegkiemelés
Absztrakció

Célcsoport/A differenciálás lehetőségei

–

Munkaforma

Csoportmunka

Módszerek

Alkotás

Eszközök

Rajzlap, színes ceruza vagy filctoll

FOGLALKOZÁSOK - NÉPI MESTERSÉGEK - NEMEZELÉS 2.

ÉRZED?

MODULLEÍRÁS

A modul célja	Az érzékelés pontosságának fejlesztése a gyapjúról eddig tapasztaltak felhasználásával
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	6-7 év (1. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	Megelőző modul: Követő modul:
Modulkapcsolódási pontok	Tágabb környezetben Műveltségterületen/tantárgyon belül: Matematika Megismerés – Tapasztalatszerzés; a tapasztalatok tudatosítása, közlése, rögzítése, jelölése, ezek értelmezése, visszaolvasása Műveltségterületen/tantárgyon kívül: Életvitel és gyakorlati ismeretek Szűkebb környezetben Programterven belül: Foglalkozások – Népi mesterségek: Nemezelés 2.
A képességfejlesztés fókusza	Tárgyak tulajdonságainak kiemelése (analizálás); összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés; osztályokba sorolás, elemek, tulajdonságok megnevezése. Az érzékelés pontosságának fejlesztése, a tudatosodás segítése. Közös tulajdonságok felismerése; tulajdonság tagadása, mint szintén közös jellemző Önmotiválás Önkontroll Analízis Lényegkiemelés

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A modul feldolgozására csak a *Nemezelés 2.* modul feldolgozása után kerülhet sor. A leírásban szereplő játékot érdemes többször is elővenni, mindig más kiemelt minőség, jellemző köré építve (pl. logikai lapok, színes rudak). Mivel a játék nagyfokú önfegyelmet igényel, jól gondoljuk végig, hogyan alakítjuk a csoportokat. A játék során több figyelmet szenteljünk azoknak a gyerekeknek, akiknél részképesség zavart sejtünk, vagy állapotot meg a szakember.

MODULVÁZLAT

Feladat feldolgozás 15 perc

A₁ Tevékenység

Tanári instrukciók

Gyapjúból készült tárgyak kiválogatása

Előzetes tevékenység:

Kérjük meg a gyerekeket, hogy hozzák be az elkészült nemezlabákat és labdákat. Néhányuktól kérjük el még az óra előtt!

Gyűjtsünk gyapjúból és más anyagból készült tárgyat is annyit, hogy a csoportmunka során majd minden csoportnak jusson a különböző anyagú, azonos funkciójú tárgyakkól (kérjük kölcsön a testnevelő kollégától marok- és teniszlabdákat is). Pl.: nemezlabda-gumilabda, gyapjúpulóver-műszálas pulóver, kis csomó gyapjúsálkenderkóc, gyapjúfonal-kenderkötél-dróthuzal stb.

Rendezzük be a termet a csoportok számának megfelelően. Helyezzük el a tárgyakat az asztalokon vegyesen, és takarjuk le egy kendővel vagy terítővel.

Emlékeztessük a gyerekeket, hogy milyen anyaggal foglalkoztak a legutóbb, idézzük fel, milyen tapasztalataik voltak a gyapjúval kapcsolatban.

Alakítsunk ki vegyes csoportokat.

A játék során folyamatosan segítsünk, ha szükséges. Erre szükség lehet egy-egy tárgy anyagának eldöntésekor.

Miután mindenki kipróbálta magát, vegyük le a kendőt, és nézzük meg, hogy megtaláltak-e minden gyapjúból készült tárgyat. Volt-e olyan, amiről többen azt hitték, hogy gyapjúból készült.

Mi volt az, ami segít a döntésben?

Kiemelt készségek, képességek

Önmotiválás

Önkontroll

Analízis

Lényegkiemelés

Célcsoport/A differenciálás lehetőségei

–

Munkaforma

Csoportmunka

Módszerek

Játék

Eszközök

Különböző anyagú tárgyak, gyapjútárgyak
1. gyűjtemény

1. GYŰJTEMÉNY

A játék leírása

- a) A csoportok önállóan játszanak. A tanulók egyenként próbálják meg kiválogatni a gyapjából készült tárgyakat a kupacból úgy, hogy nem emelik fel a terítőt. Mindenki annyi kék korongot kap, amennyi gyapjú tárgyat talált. Ha olyan tárgyat is kiválaszt, amelyik nem gyapjából készült, piros korongot kap.

Fontos, hogy ne nyúljanak a többiek addig a tárgyakhoz, amíg nem került rájuk a sor. Mindig az tegye vissza a terítő alá a kivett tárgyakat, aki éppen játékban volt.

A játék végén mindenki annyi pontot kap, amennyi a kék és piros korongok különbsége.

Az egyéni pontok összeadásával csoporton belül, kihirdethetjük a csoporteredményeket.

- b) A csoportok önállóan játszanak. A csapattagok egymás után kitapintanak egy tárgyat a terítő alatt. Mielőtt kihúznák, eldöntik, hogy gyapjából készült vagy más anyagból (ebben az esetben nem szükséges kérnünk az anyag megnevezését). Ezután megmutatja a csapatnak a tárgyat. Ennél a játéknál is gyűjthetnek korongokat az előzőekben leírtakhoz hasonlóan.

A₂ Tevékenység	Szétválogatás adott szempont szerint
Tanári instrukciók	<p>Előzetes tevékenység: Kérjük meg a gyerekeket, hogy hozzák be az elkészült nemezbabákat és labdákat. Néhányuktól kérjük el még az óra előtt!</p> <p>Gyűjtsünk gyapjúból és más anyagból készült tárgyat is annyit, hogy a csoportmunka során majd minden csoportnak jusson a különböző anyagú, azonos funkciójú tárgyakból (kérjük kölcsön a testnevelő kollégától marok- és teniszlabdákat is). Pl.: nemezlabda-gumilabda, gyapjú pulóver-műszálas pulóver, kis csomó gyapjúsál-kenderkóc, gyapjúfonal-kenderkötél-dróthuzal stb.</p> <p>Emlékeztessük a gyerekeket, hogy milyen anyaggal foglalkoztak a legutóbb, idézzük fel, milyen tapasztalataik voltak a gyapjúval kapcsolatban.</p> <p>Alakítsunk ki vegyes csoportokat. Kérjük meg őket, hogy gyűjtsék külön kupacba azokat a tárgyakat, amelyeknek az anyagát nem jól állapították meg.</p> <p>A játék során folyamatosan segítsünk, ha szükséges. Erre szükség lehet egy-egy tárgy anyagának eldöntésekor. Nézzük meg, mely tárgyak anyagának felismerése jelentett gondot. Próbáljuk megfogalmazni, hogy mi lehetett az oka. Mi volt az, ami segített a döntésben? Mi volt, ami nehezítette a választást?</p>
Kiemelt készségek, képességek	<p>Önmotiválás Önkontroll Analízis Lényegkiemelés</p>
Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	–
Munkaforma	Csoportmunka
Módszerek	Játék
Eszközök	Különböző anyagú tárgyak, gyapjútárgyak

DÍSZÍTŐ MOTÍVUMOK

MODULLEÍRÁS

A modul célja	Finommotoros mozgáskoordinációk. Tárgyak, személyek, alakzatok összehasonlítása mennyiségi tulajdonságaik (magasság, szélesség, hosszúság, darabszám) szerint; becslés; mennyiségek fogalmának alapozása. Geometriai transzformációkban megfigyelt megmaradó és változó tulajdonságok.
Időkeret	30 perc
Ajánlott korosztály	6-7 év (1. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	Megelőző modul: <i>Ruhakészítés, díszítés 2.</i> Követő modul:
Modulkapcsolódási pontok	<i>Ruhakészítés, díszítés 3.</i>
A képességfejlesztés fókusza	Önmotiválás, kiemelés, összehasonlítás Koncentráció, megfigyelés, eszközhasználat

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

Fontos, hogy amit csak lehet, tevékenykedtetés közben figyeltessünk, tapasztaltassunk meg a gyerekekkel. Az eszközök használata miatt a tanár részéről több előkészületet igényel, de ez megtérül a gyerekeknek.

A feladatoknál lehet differenciálni, vannak egyszerűbb és ezáltal könnyebben megoldható, és vannak összetettebb és ezáltal nehezebben megoldható feladatok. Ezek közül úgy válogassunk, hogy mindenki sikerélményhez juthasson a tevékenykedés során.

TÁMOGATÓ RENDSZER

Felhasznált objektumok:

Tanulj, játssz és fedezd fel a BIP-Pennel a számok világát. Passage Kiadó, 1990.

MODULVÁZLAT

Ráhangelődés 1 perc

A	Tevékenység	Éneklés
	Tanári instrukciók	Hagyja, hogy a gyerekek válasszák ki a dalt.
	Kiemelt készségek, képességek	Tiszta intonáció
	Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Ha a gyerekek lelkesek két vagy három dal is beleférhet.
	Munkaforma	Egészscsoportos
	Módszerek	Éneklés
	Eszközök	–

Tartalomfeldolgozás 15 perc

A	Tevékenység	Létrák
	Tanári instrukciók	A táblán lévő nagy rajzhoz, illetve kivetített ábrához (Melléklet 1.) a következő kérdéseket tegye fel: <ul style="list-style-type: none"> • Melyik létrának van a legtöbb foka? • Melyik a legmagasabb? • Melyik a legszélesebb? • Melyik állat áll a legalacsonyabb létrafokon? • Melyik állat mászott a legmagasabbra? • Kinek kell még a legtöbb fokot megmásznia? • Ki éri el leghamarabb a legfelső fokot? • Kinek a létrája van hozzánk legközelebb? • Kié van tőlünk a legtávolabb?
	Kiemelt készségek, képességek	Önmotiválás, megfigyelés, összehasonlítás
	Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	–
	Munkaforma	Frontális
	Módszerek	Szemléltetés
	Eszközök	Táblán vagy kivetítőn a kép (1. gyűjtemény / I. B. 6. 3. 3. MELLÉKLET / Matematika / Létra)
B	Tevékenység	Nagyítsd fel a rajzot! (8 perc)
	Tanári instrukciók	Mindenki válasszon egyet képességei szerint az 1. feladatból, melyen a következő utasítás van: Nagyítsd fel a rajzot a négyzetháló segítségével!
	Kiemelt készségek, képességek	Koncentráció, megfigyelés, eszközhasználat
	Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Egyéni képességek szerint

Munkaforma	Egyéni
Módszerek	Rajz
Eszközök	Tankönyv
C Tevékenység:	Egészítsd ki!
Tanári instrukciók	Kérje meg a gyerekeket, hogy egészítsék ki a rajzot, úgy mintha középen egy tükör lenne. Próbáltassa ki velük a valóságban is, mutassa meg, hogy hová helyezték a tükröt; 2. feladat.
Kiemelt készségek, képességek	Koncentráció, megfigyelés, eszközhasználat
Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Ha valakinek nehezebben megy, dolgozhat párban is
Munkaforma	Egyéni
Módszerek	Rajz
Eszközök	Tankönyv, tükör
D Tevékenység:	Gyöngyfűzés
Tanári instrukciók	Alkosson csoportokat vagy párokat. Minden csoport vagy pár asztalára egy dobozka nagy alakú, nagy lyukú gyöngyöt, és egy doboz fogpiszkálót tegyen. Kérje arra a gyerekeket, hogy fűzzenek fel minél többféle sorrendben 3 szem gyöngyöt. Minden fogpiszkálón csak 3 gyöngy lehet, s csak ez a három szín (piros, sárga, kék) szerepelhet, úgy, hogy mindegyikből csak egy lehet az adott fogpiszkálón. Kellő idő esetén akár színfolttal le is jegyezhetik a megoldásokat.
Kiemelt készségek, képességek	Kiemelés, összehasonlítás
Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	A csoport vagy a párok összedolgozhatnak, hogy megtalálják az összes lehetőséget. Frontálisan is lehet ellenőrizni.
Munkaforma	Csoportokban vagy párokbán, egyénileg
Módszerek	Tevékenykedtetés
Eszközök	Gyöngy, fogpiszkáló

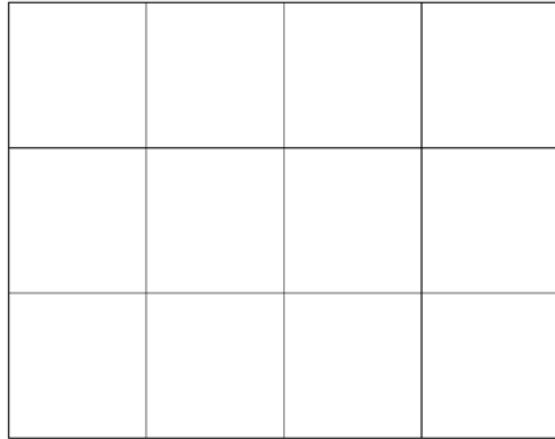
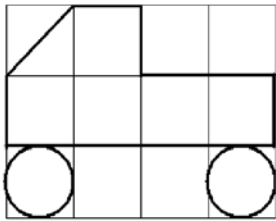
1. GYŰJTEMÉNY / I. B. 6. 3. 3. MELLÉKLET / MATEMATIKA / LÉTRA /

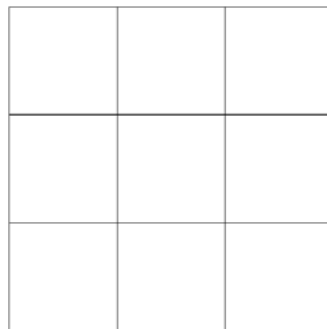
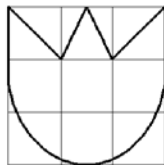
MUNKAFÜZET**1. FELADAT**

Nagyítsd fel a rajzot a négyzetháló segítségével!

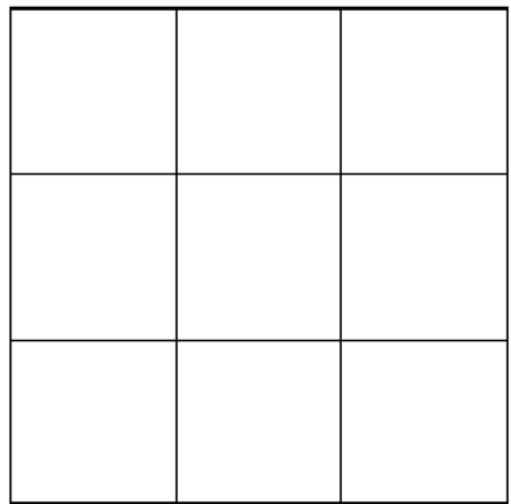
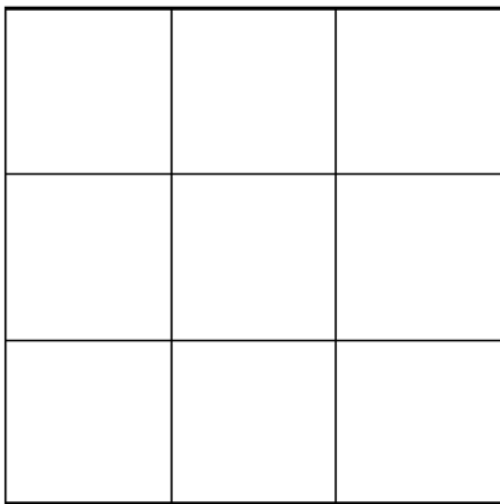
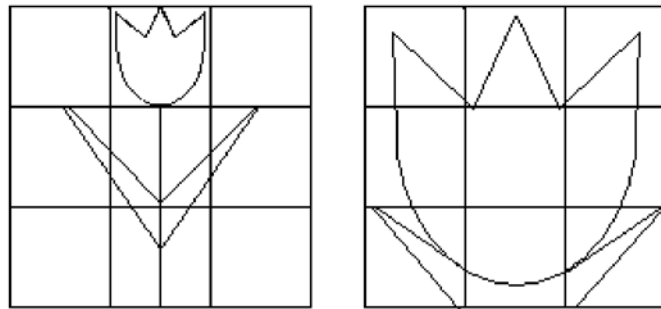
a)

b)

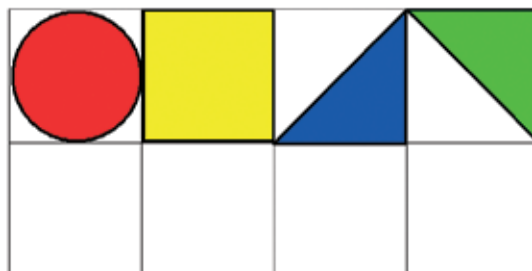

c)

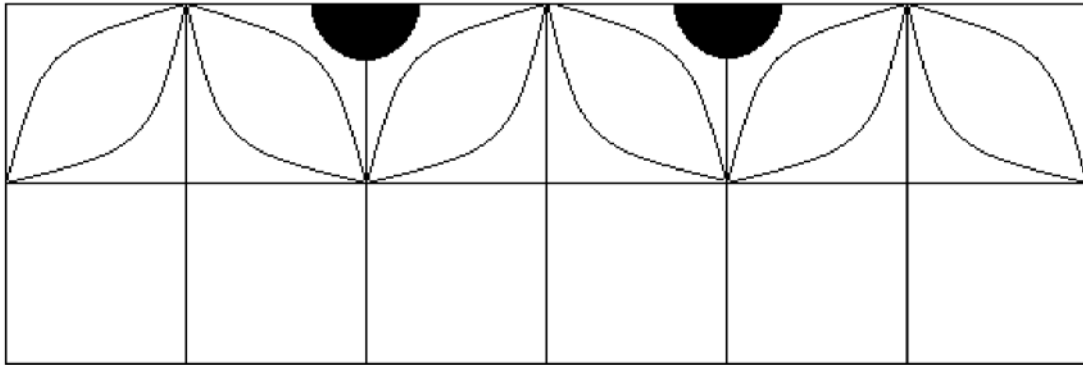
2. FELADAT

Rajzold le a tükörképét!

a)

b)

FOGLALKOZÁSOK - NÉPI MESTERSÉGEK - SZÖVÉS-FONÁS 2.

SZŐNYEGVÁSÁR

MODULLEÍRÁS

A modul célja	A finommotoros mozgáskoordináció fejlesztése. Szemponttartás, szabályosság felismerése
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	6-7 év (1. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	Megelőző modul: Követő modul:
Modulkapcsolódási pontok	Tágabb környezetben Műveltségterületen/tantárgyon belül: Matematika Megismerés – Tapasztalatszerzés; a tapasztalatok tudatosítása, közlése, rögzítése, jelölése, ezek értelmezése, visszaolvasása Műveltségterületen/tantárgyon kívül: Életvitel és gyakorlati ismeretek Szűkebb környezetben Programtanterven belül: <i>Foglalkozások – Népi mesterségek: Fonás-szövés2.</i>
A képességfejlesztés fókusza	Finommotoros mozgáskoordinációk: apró tárgyak, korongok, pálcikák, rudak rakosgatása, ceruza, füzet, négyzethálós lap használata Szemponttartás felismert tulajdonságok és kapcsolatok szerint – szabályosság felismerésének kifejezése folytatással Önmotiválás Eszközhasználat Reális és pozitív énkép

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A sorminta tervezése, a szőnyegezés a reprodukáló képességet fejleszti, így az előkészítő időszakban nagy szerepet kell, hogy kapjanak az ilyen jellegű feladatok. Tegyük ezt minél többféle eszközzel. A modul B változatában a gyerekek egymás „mintakészletéből” választanak. Ez csak abban az esetben lehetséges, ha sikerült kialakítanunk támogató légkört az osztályban.

TÁMOGATÓ RENDSZER

Felhasznált objektumok:

Kulcsár Mihályné: *A tanulás öröm is lehet – Delcato módszere alapján.* Magánkiadás, Bicske, 1998.

MODULVÁZLAT

Feladat feldolgozás 15 perc

A₁ Tevékenység

Tanári instrukciók

Szőnyegezés színes rudakkal

Előzetes feladat:

Készítsünk egy szőnyegrajzot a négyzethálós táblára.

Az óra elején kérdezzük meg őket, mit tudtak meg a fonásról, szövésről. Emlékeztessük őket arra, hogy a szőnyegszövés megkezdése előtt meg kell tervezni a mintát! Ez alapján készült el a szőnyeg.

Mi most a színes rudakkal fogunk tervezni. Mutassuk be a saját szőnyegünket (táblára rajzolva), és kérjük meg a gyerekeket, hogy próbaképpen másolják le a táblai mintát.

Akinek ez sikerül, az utána a saját szőnyegének tervezésébe kezdhet. Hagyjuk most őket szabadon tervezni.

Az elkészült tervek közül egyet rajzoljanak is le a füzetbe.

Ha elfáradtunk a nagy munkában, játsszuk el a Szőjetelek lányok... kezdetű dalt, amelyet korábban tanultak.

Kiemelt készségek, képességek

Önmotiválás

Eszközhasználat

Reális és pozitív énkép

Célcsoport /A differenciálás lehetőségei

-

Munkaforma

Frontális osztálymunka

Egyéni munka

Módszerek

Színesrúd-készlet

Eszközök

1-2. gyűjtemény

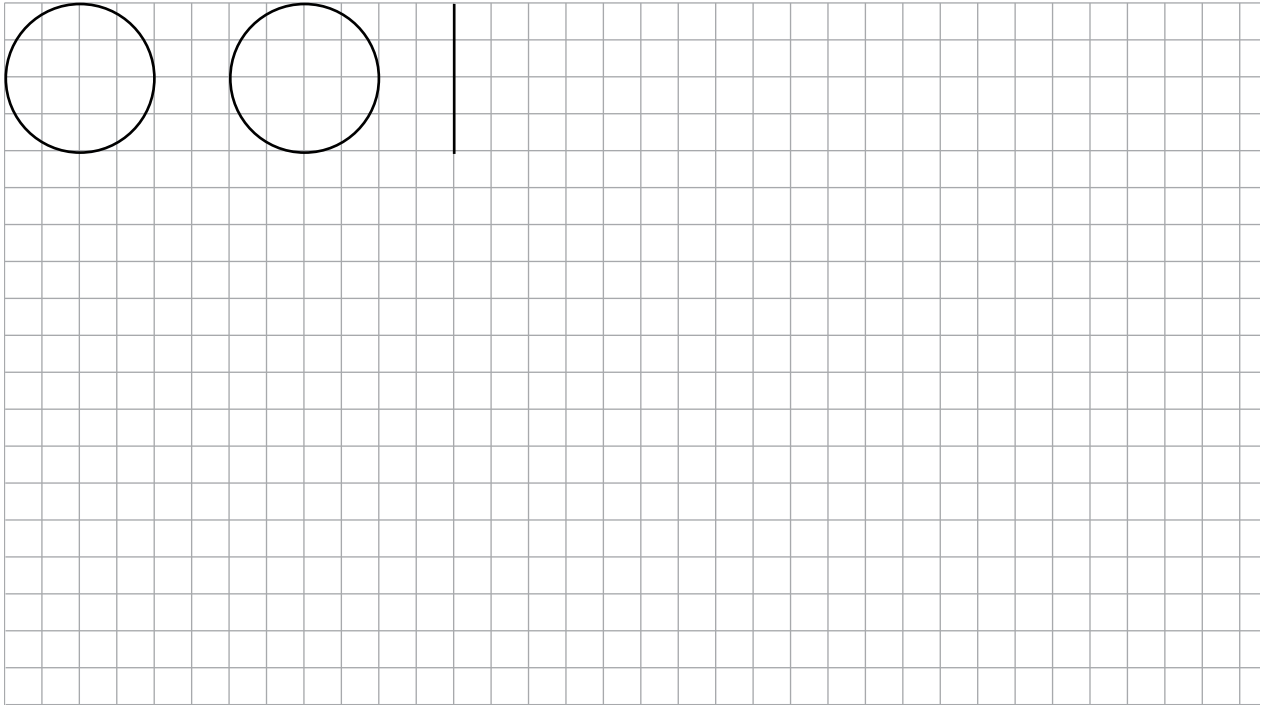
A₂ Tevékenység:	Sorminta tervezése
Tanári instrukciók	<p>Idézzük fel a terítő hímzésének lépéseit! Mielőtt elkezdjük a hímzést, megterveztük a motívumot. Ajánljuk fel a gyerekeknek, hogy most ők lesznek a tervezők. Minél többféle mintát kellene tervezni, hogy tudjanak a megrendelők választani. Tekintsük át a tervező lapot (feladatlap), beszéljük meg mi a teendő. A választás során hívjuk fel a figyelmüket arra, hogy mindenképpen keressék meg a mintasorok közül azt, amelyik a legjobban sikerült. Ha úgy látjuk, hogy kedvvel dolgoznak, le is másolhatják a választott mintát a füzetükbe. Hogyan folytatnád? A padtársak adjanak fel sormintára feladványt egymásnak számoló pálcikák, korongok segítségével. Hívjuk fel a gyerekek figyelmét, hogy legalább háromszor ismétlődjön a minta a folytatásban. Ha elfáradtunk a nagy munkában, játsszuk el a Szőjetelek lányok... kezdetű dalt, amelyet korábban tanultak.</p>
Kiemelt készségek, képességek	<p>Önmotiválás Eszközhasználat Reális és pozitív énkép</p>
Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	–
Munkaforma	<p>Frontális osztálymunka Egyéni munka Páros munka</p>
Módszerek	<p>Tevékenykedtetés Játék</p>
Eszközök	<p>Feladatlap Színes ceruza Számolópálcikák Korongok</p>

1. GYŰJTEMÉNY

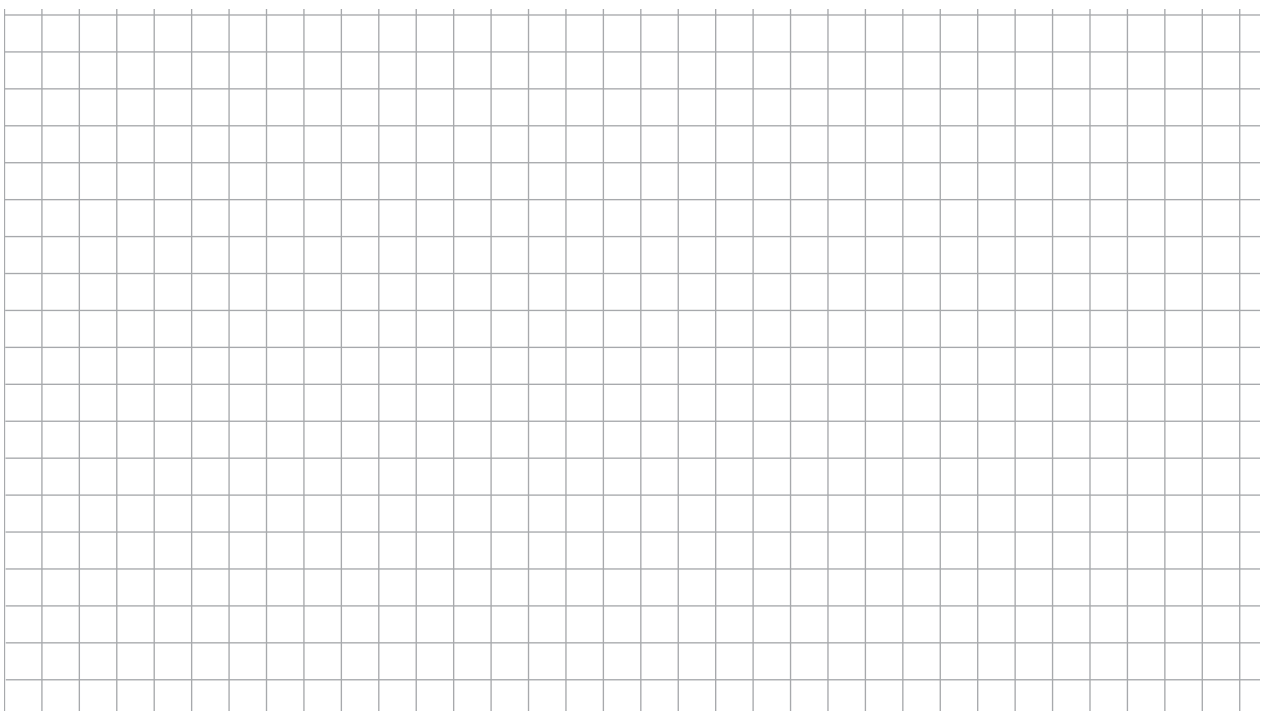
a)

Folytasd a megkezdett mintát! Válassz színeket!

b)

Tervezz te is sormintát!

2. GYŰJTEMÉNY

Játékleírás

Szőjetek lányok, fonjatok lányok, ti lá-lá ti szó ti lá-lá ti szó
 Hadd csendüljön, hadd pendüljön, ti lá szó lá ti lá szó lá
 Szőjünk, szőjünk kendőt! ti-ti ti-ti dó' dó'
 Kinek szőjünk kendőt? lá-lá lá-lá ti ti
 Szőjünk .....nek! ti-ti lá-lá szó szó

A játék a Lánc, lánc Eszterlánc... körjáték menete szerint játszható. A gyerekek körben járnak kézfogással, akinek a nevét éneklük, az kifordul a körből, és így folytatja a körben járást.

PIROSKA ÚTJA

MODULLEÍRÁS

A modul célja	Tájékozódás a tanuló saját mozgó, forgó testének aktuális helyzetéhez képest (pl. a bal, jobb szavak megjegyzése a gyerek testi dominanciája szerint, illetve dominancia hiányában saját testi jelhez kötöten). Szituációban, történetben megfogalmazott probléma megértése.
Időkeret	16 perc
Ajánlott korosztály	6-7 év (1. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	Megelőző modul: <i>Famegmunkálás 1.</i> Követő modul: <i>Famegmunkálás 2.</i>
Modulkapcsolódási pontok	
A képességfejlesztés fókusza	Önmotiválás, reális önértékelés, szerepvállalás Koncentráció, rendszerezés, problémamegoldás, önfegyelem, tartós figyelem, monotonia tűrés

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

Ha Piroska útvonalát úgy oldjuk meg, hogy nem berajzoljuk a nyilakat, hanem csak egy alapot készítünk, és gyurma ragasztóval tesszük rá az irányjelző nyilakat, többször is felhasználhatjuk azt.

Bármilyen körvonalrajz mentén összekötve a számokat a gyerekek gyakorolják a számok sorrendjét, és nagyon élvezik, ahogy kialakul az ábra a kezük alatt.

A 6 db alma a kiindulás, nemcsak ugyanannyit rajzoltathatunk, hanem többet, kevesebbet is. De lehet a levelekkel is feladatot adni.

TÁMOGATÓ RENDSZER

Felhasznált objektumok

Katona Kata: *Csak rajzolok... rajzolok... I-II-III.* (Képzőművészeti Kiadó, évszám nélkül)

Egy napom története - Ákombákom Füzetek, Szalay Könyvkiadó

MODULVÁZLAT

Ráhangelődés 1 perc

A	Tevékenység	Éneklés
	Tanári instrukciók	Énekeljék el közösen valamelyik kedvenc dalukat. Lehet olyan dal, amelyben iránymegjelölés van, pl.: Előre a jobb kezedet, utána hátra...
	Kiemelt készségek, képességek	Reális és pozitív énkép Kooperativitás Hatékony kommunikáció
	Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	–
	Munkaforma	Egészscsoportos
	Módszerek	Mozgással kísért éneklés
	Eszközök	–

Tartalomfeldolgozás 15 perc

A	Tevékenység	Színezz! (2 perc)
	Tanári instrukciók	<ul style="list-style-type: none"> • Oldják meg az 1. feladatot. • Színezz! A balra mutató kezet pirosra, a jobbra mutatót kékre!
	Kiemelt készségek, képességek	Önmotiválás Reális önértékelés Síkbeli tájékozódás, jobb-bal fogalom
	Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	–
	Munkaforma	Frontális, egyéni
	Módszerek	Színezés
	Eszközök	1. feladat
B	Tevékenység	Merre? (3 perc)
	Tanári instrukciók	<p>A táblán rajz: Egyszerű útvonal, melyen nyilak jelölik a haladási irányt az erdőn át Piroskának a nagymama házáig. Kérje meg a tanulókat, hogy a nyilak segítségével magyarázzák el Piroskának, hogy merre kell mennie (pl.: egyenesen, aztán jobbra, még egyszer jobbra, aztán kétszer balra, majd újra jobbra), míg eljut a nagymama házához.</p>
	Kiemelt készségek, képességek	Önmotiválás, szerepvállalás, koncentráció, rendszerezés, problémamegoldás, síkbeli tájékozódás

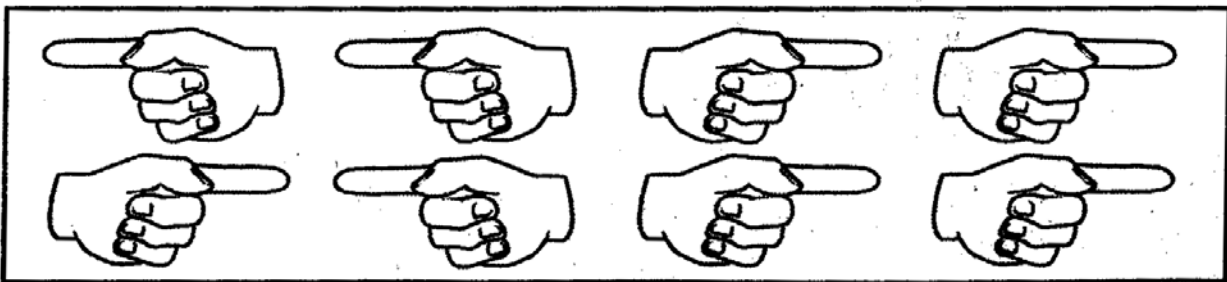
Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	Egyikük mutathatja is a táblára helyezett térképen
Munkaforma	Egészsoportos
Módszerek	Szemléltetés
Eszközök	Táblai kép vagy rajz, nyilak

C Tevékenység	Pontok (5 perc)
Tanári instrukciók	Mondja el, hogy: Piroska a nagymama háza felé elfáradt és letelepedett. Ha összekötitek a pontokat a számok sorrendjében, megtudjátok, hogy hová (2. feladat). A bizonytalanabbakkal közösen is dolgozhatunk.
Kiemelt készségek, képességek	Önmotiválás, koncentráció Síkbeli tájékozódás
Célcsoport/A differenciálás lehetőségei	Egyéni képességek szerint
Munkaforma	Egyéni
Módszerek	Szemléltetés
Eszközök	2. feladat

MUNKAFÜZET

1. FELADAT

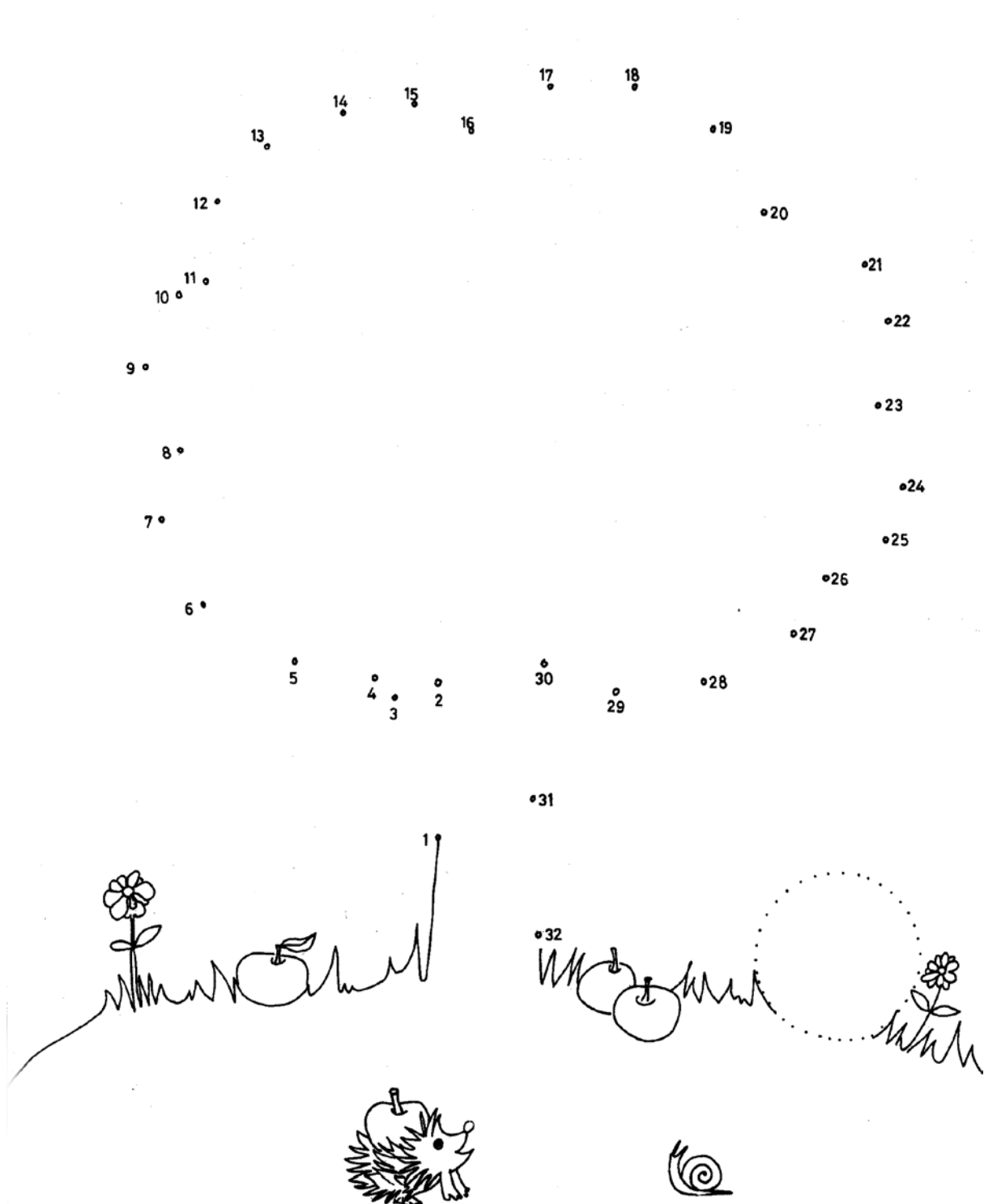
Színezz! A balra mutató kezet pirosra, a jobbra mutatót kékre!

MUNKAFÜZET

2. FELADAT

Kössétek össze a pontokat!
Színezzétek ki a képet!

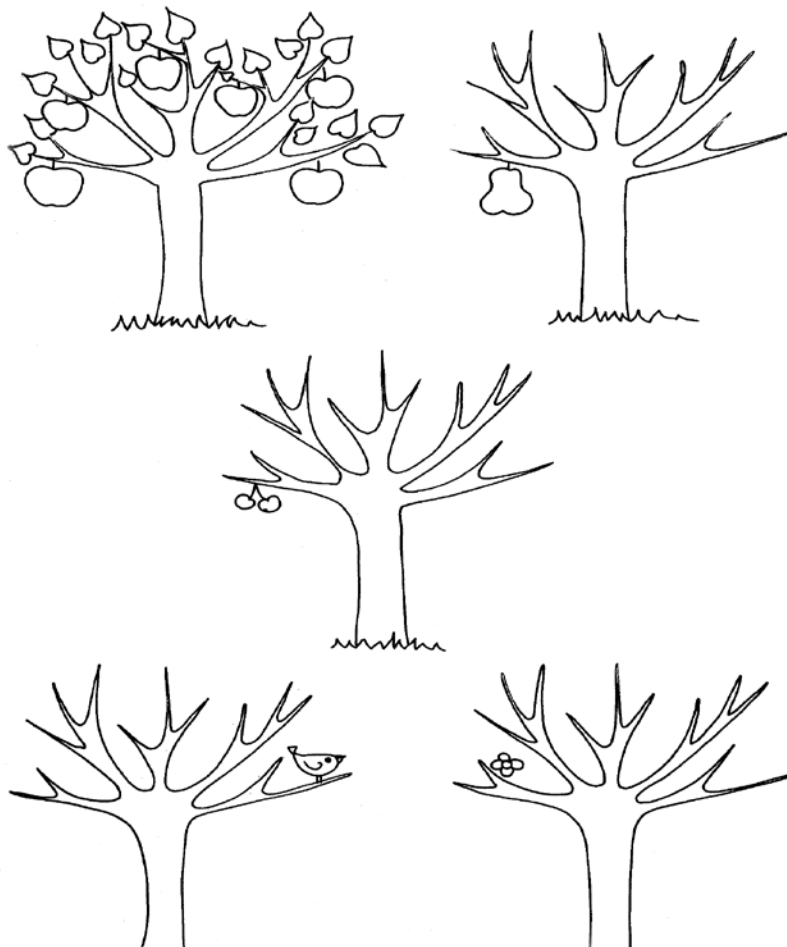

D	Tevékenység	Rajzolj! (5 perc)
	Tanári instrukciók	Mondja el, hogy: A nagymama háza körül szebbnél-szebb fák nőnek. Egészítsd ki a rajzokat (3. feladat), hogy ugyanannyi körte, cseresznye, madár, virág legyen a fákon, ahány alma van az első fán!
	Kiemelt készségek, képességek	Önmotiválás, önfegyelem, tartós figyelem, monotonia tűrés, alak-, háttér-differenciálás
	Célcsoport /A differenciálás lehetőségei	Aki hamar elkészült, színezheti a rajzokat.
	Munkaforma	Egyéni
	Módszerek	Szemléltetés
	Eszközök	3. feladat

MUNKAFÜZET

3. FELADAT

Egészítsd ki a rajzokat, úgy, hogy ugyanannyi körte, cseresznye, madár, virág legyen a fákon, ahány alma van az első fán!

TANULÁSMÓDSZERTAN - TANULÁSI SZOKÁSOK

ESTE JÓ...

MODULLEÍRÁS

A modul célja	Az előtte, utána fogalmak megértése, folyamat időbeni sorba rendezése képek segítségével
Időkeret	15 perc
Ajánlott korosztály	6-7 év (1. évfolyam)
Ajánlott megelőző és követő tananyag	Megelőző modul: Követő modul:
Modulkapcsolódási pontok	Tágabb környezetben Műveltségterületen/tantárgyon belül: Matematika Tájékozódás időben. Műveltségterületen/tantárgyon kívül: Életvitel és gyakorlati ismeretek Szűkebb környezetben Programterven belül: Tanulásmódszertan – Tanulási szokások
A képességfejlesztés fókuszja	A múlt, jelen, jövő mint folytonosan változó fogalmak, például az előtte, utána (korábban, később) viszonyok megértése, használata; a folyamat mozzanatainak időbeli elrendezése Rendszerezés Eszközhasználat Önkontroll

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

Fontos, hogy minél több időt szánjunk az időbeli viszonyok tisztázására.

Bár a nyírás, ragasztás sok időt vesz igénybe, és nem is mindig sikerül csodaszépen, mégis próbáljunk meg minél több alkalmat megragadni az effajta tevékenykedtetésre akár matematika órán is! Minden esetben beszéljük meg újra az olló használatának szabályait!

MODULVÁZLAT

Feladatfeldolgozás 15 perc

A Tevékenység

Tanári instrukciók

Este jó...

A képeken látható cselekvések megnevezése.

Helyes cselekvési sor felállítása.

Kérjük meg a gyerekeket, hogy gondoljanak vissza a tegnap estéjükre, ezután folytassák a megkezdett mondatot.

Egy-egy mondatkezdést több gyereknek is feladhatunk. 3-4 gyerekenként váltsunk.

- Miután hazaértem az iskolából...
- Miután vacsoráztam
- Mielőtt fogat mostam...
- Mielőtt lefeküdtem...
- Miután lefeküdtem...

Néhány szóban összegezzük, hogy bizonyos dolgok sorrendje kötött, bizonyos dolgok sorrendje változhat.

Panni mindig mindent azonos rendben csinál, most azonban valami miatt összekeveredtek a dolgok. Segítsünk neki!

Vegyük sorra, melyik képen mi történik!

Hívjuk fel a figyelmüket, hogy csak a teljes sorrend felállítása után kezdjenek ragasztani. Gondolják végig a sorrendet alaposan, mert később már nem tudják kijavítani!

Játék párban: most ők adnak fel egymásnak megkezdett mondatokat Pannival kapcsolatban úgy, hogy használják az előtt, előtte, után, utána kifejezéseket.

Miután mindenki elkészült, beszéljük meg ki, milyen sorrendet állított fel. Van-e különbség a megoldások között?

Kiemelt készségek, képességek

Rendszerezés
Eszközhasználat
Önkontroll

Célcsoport/A differenciálás lehetőségei

Nyújtunk több segítséget azoknak, akiknek az eszközhasználat gondot jelent.
A gyorsabban elkészülőknél további feladatot adhatunk (lásd a leírásban).

Munkaforma

Frontális
Egyéni
Páros

Módszerek

Játék
Tevékenykedtetés

Eszközök

Feladatlap, olló, ragasztó

MUNKAFÜZET**1. FELADAT**

a) Vágd ki a képeket!

b) Ragaszd ide a kivágott képeket az általad helyesnek tartott sorrendben!

--	--	--	--	--